

# Specifičnosti računovodstva mesne industrije

---

**Markotić, Petra**

**Undergraduate thesis / Završni rad**

**2023**

*Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:* **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

*Permanent link / Trajna poveznica:* <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:124:162591>

*Rights / Prava:* [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#) / [Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

*Download date / Datum preuzimanja:* **2024-05-16**

*Repository / Repozitorij:*

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)



**SVEUČILIŠTE U SPLITU  
EKONOMSKI FAKULTET**

**ZAVRŠNI RAD**

**SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA MESNE INDUSTRIJE**

**Mentor:**

**prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać**

**Student:**

**Petra Markotić; 1227130**

**Split, travanj, 2023.g.**

## SADRŽAJ

<b>1. UVOD .....</b>	<b>3</b>
<b>2. ZAKONODAVNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA.....</b>	<b>4</b>
2.1. Zakon o računovodstvu.....	4
2.2. Zakon o porezu na dobit .....	8
2.3. Zakon o porezu na dodanu vrijednost.....	9
<b>3. PRAVILNICI O HRANI.....</b>	<b>11</b>
3.1. Pravilnik o proizvodnji mesa .....	11
3.2. Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla .....	12
<b>4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA.....</b>	<b>14</b>
<b>5. SPECIFIČNOSTI MESNE INDUSTRIJE NA PRAKTIČNOM PRIMJERU .....</b>	<b>17</b>
5.1. Podaci o poduzeću .....	17
5.2. Računovodstveno praćenje karakterističnih promjena .....	18
5.2.1. Primjeri ulaznih računa .....	18
5.2.2. Primjeri izlaznih računa .....	24
5.2.3. Saldiranje PDV-a .....	26
5.2.4. Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobit .....	31
5.2.5. Financijski izvještaji i pokazatelji poslovanja.....	34
<b>5. ZAKLJUČAK.....</b>	<b>39</b>
<b>6. LITERATURA .....</b>	<b>40</b>
<b>7. POPIS SLIKA I TABLICA .....</b>	<b>41</b>
<b>8. SAŽETAK.....</b>	<b>42</b>
<b>9. SUMMARY .....</b>	<b>43</b>

## **1. UVOD**

Predmet ovog završnog rada je računovodstvo mesne industrije. Taj oblik računovodstva pripada računovodstvu poduzetnika.

Mesna industrija bavi se proizvodnjom, preradom i trgovinom mesa i mesnih prerađevina i pripada poduzećima koja se bave proizvodnjom i trgovinom.

Cilj ovog rada je prikazati računovodstveno praćenje nabave sirovina za proizvodnju mesa i mesnih prerađevina, same proizvodnje i isporuke gotovog proizvoda kupcu. To će se pokazati i na praktičnom primjeru.

Metode korištene u ovom radu su:

- **metoda deskripcije:** postupak jednostavnog opisivanja ili očitavanja činjenica, procesa i predmeta te empirijsko potvrđivanje njihovih veza i odnosa  
(Žugaj i dr., 2006),
- **metoda analize:** postupak znanstvenog istraživanja raščlanjivanjem složenih pojmove, sudova i zaključaka na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente,
- **metoda sinteze:** postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem sinteze jednostavnih sudova u složenije  
[\(http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni\\_mat/1\\_godina/metodologija/metode\\_znanstvenih\\_istraživanja.pdf\)](http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istraživanja.pdf) i
- **metode računovodstvenog priznavanja i mjerena**

Ovaj završni rad bit će podijeljen na šest dijelova. Prvi dio je uvod gdje su se definirali predmet i ciljevi rada te korištene metode. U drugom i trećem dijelu analizirat će se zakonodavni okvir računovodstva poduzetnika te će se definirati pravilnici koji se trebaju uvažavati za poslovanje u mesnoj industriji. U četvrtom dijelu definirat će se najvažniji pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzetnika. U petom dijelu predstaviti će se računovodstvo mesne industrije na praktičnom primjeru. I zadnji, tj. šesti dio bit će zaključak u kojem će se ukratko ponoviti sve što je predstavljeno kroz sadržaj rada.

## **2. ZAKONODAVNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA**

U Republici Hrvatskoj postoje četiri temeljna računovodstvena sustava, a to su: računovodstvo poduzetnika, računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimača, računovodstvo neprofitnih organizacija i računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika.

Budući da mesna industrija pripada računovodstvu poduzetnika analizirat će se zakonodavni okvir istog.

Računovodstvo poduzetnika u Republici Hrvatskoj regulira:

- Zakon o računovodstvu (ZOR),
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost i dr.

### **2.1. Zakon o računovodstvu**

Zakonom o računovodstvu uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda finansijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda finansijskog izvještavanja, godišnji finansijski izvještaji i konsolidacija godišnjih finansijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih finansijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih finansijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih finansijskih izvještaja te obavljanje nadzora (članak 1., NN 78/15; NN 114/22).

Poduzetnici u smislu ZOR-a razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju finansijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su: iznos ukupne aktive, iznos prihoda i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine (članak 5., NN 78/15; NN 114/22).

**Tablica 1:**

*Kriteriji rasporeda poduzetnika*

VELIČINA/KRITERIJ	Broj zaposlenih	Ukupna aktiva	prihod
Mikro	10	2.600.000,00 kn	5.200.000,00 kn
Mali	50	30.000.000,00 kn	60.000.000,00 kn
Srednji	250	150.000.000,00 kn	300.000.000,00 kn

Izvor:izrada autora prema: Zakonu o računovodstvu (članak 5., NN 78/15; NN 114/22)

Veliki poduzetnici prelaze granične kriterije srednjih u dva od tri pokazatelja.

Podjela poduzetnika po veličini je važna da bi se moglo utvrditi koje finansijske izvještaje je poduzetnik dužan sastavljati i prezentirati. Mikro i mali poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz finansijske izvještaje, dok su srednji i veliki poduzetnici dužni, uz već spomenuta tri izvještaja sastavljati još i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima i izvještaj o promjenama kapitala.

**Bilanca** je stanje imovine i njenih izvora promatranog subjekta u određenom trenutku tj. na određeni dan, izraženih u finansijskim terminima. Bilanca se često naziva i izvještaj o finansijskoj situaciji, izvještaj o finansijskom položaju, ili imovinska bilanca (Aljinović Barać & Perica, 2018).

**Račun dobiti i gubitka** je prikaz svih prihoda i rashoda, te finansijskog rezultata poslovanja nekog poslovnog subjekta ostvarenog u određenom vremenskom razdoblju, izraženo u finansijskim terminima.

Poduzetnici koji primjenjuju međunarodne računovodstvene standarde obvezni su sastavljati **izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti** koji se sastoji od računa dobiti i gubitka ( u kojem se izvješće o realiziranoj dobiti i gubitku) i ostale sveobuhvatne dobiti ( nerealizirana dobit ili gubitak od promjena fer vrijednosti ili reklasifikacija). Rashodi su u pravilu troškovi koji terete prihode u određenom razdoblju, tj. priznaju se na temelju pridruživanja nastalih troškova prihodima u funkciji kojih su nastali. Ovaj postupak se naziva sučeljavanje prihoda s rashodima, a obuhvaća istodobno ili kombinirano priznavanje prihoda i rashoda koje proizlazi izravno ili zajednički iz istih transakcija ili drugih događaja (Aljinović Barać & Perica, 2018).

**Izvještaj o promjenama kapitala** ili izvještaj o svim promjenama vlasničke glavnice prikazuje ukupne promjene koje su se dogodile s vlasničkom glavnicom kroz obračunsko razdoblje, primjerice mjesec ili

godinu dana. Povećanja vlasničke glavnice nastaju ulaganjem vlasnika ili ostvarenjem dobiti u obračunskom razdoblju. Umanjenje glavnice rezultat su povlačenja glavnice ili nastalim gubitkom u obračunskom razdoblju. Ovaj izvještaj prikazuje povećanje ili smanjenje neto imovine koja pripada dioničarima, odnosno vlasnicima društva, a izražavaju se u relativnim brojevima. Promjene mogu poticati iz kapitalnih doprinosa i kao rezultat poslovnih aktivnosti tijekom razdoblja (Aljinović Barać & Perica, 2018).

Osnovna svrha **izvještaja o novčanim tokovima** jest da korisnicima računovodstvenih informacija osigura podatke o novčanim primicima i novčanim izdacima, te o svim investicijskim i finansijskim aktivnostima poslovog subjekta u toku određenog razdoblja. Novčani tokovi predstavljaju prilive i odlive novca i novčanih ekvivalenta. Podijeljeni su na novčane tokove iz operativnih, investicijskih i finansijskih aktivnosti (Aljinović Barać & Perica, 2018).

**Bilješke uz finansijske izvještaje** trebaju pružiti dodatne informacije koje nisu prezentirane u samim finansijskim izvještajima, ali su nužne za njihovu fer prezentaciju. Tako npr. bilješke pružaju informacije o osnovi za sastavljanje finansijskih izvještaja i određenim računovodstvenim politikama koje su izabrane i primijenjene za značajne transakcije i poslovne događaje. Sastavni dio Bilješki su računovodstvene politike (Aljinović Barać & Perica, 2018).

Poslovne knjige koje su poduzetnici dužni voditi dijele se na osnovne i pomoćne poslovne knjige. Osnovne su dnevnik i glavna knjiga, a pomoćne su: knjiga blagajne, knjiga inventara i analitička knjigovodstva (dugotrajne imovine, kupaca i dobavljača, sirovina i materijala, trgovačke robe, gotovih proizvoda, plaća, rashoda, prihoda).

**Dnevnik** je poslovna knjiga u koju se kronološki unose knjigovodstvene promjene, te koja se može uspostaviti kao jedinstvena poslovna knjiga ili više knjige koje su namijenjene za promjene na pojedinim skupinama bilančnih zapisa ili za izvanbilančne zapise. (članak 12. 134/15; NN 114/22)

**Glavna knjiga** je sustavna knjigovodstvena evidencija promjena nastalih na finansijskom položaju i uspješnosti poslovanja, a sastoji se od dva odvojena dijela: bilančni i izvanbilančni zapisi. Glavna knjiga mora sadržavati unaprijed pripremljena konta koja, sukladno potrebama poduzetnika, osiguravaju podatke za godišnje finansijske izvještaje. (članak 12. 134/15; NN 114/22)

**Knjiga blagajne** je pomoćna poslovna knjiga u kojoj se evidentiraju transakcije u gotovom novcu, stranoj gotovini i drugim sredstvima plaćanja te vrijednosnice (poštanske marke, takse i dr.). Knjiga blagajne vodi se za svaku proračunsku (kalendarsku) godinu, otvara se na početku proračunske

godine (ili danom osnivanja) i zaključuje na kraju proračunske godine. Sastavni dio knjige blagajne su blagajnički izvještaji (dnevnik). (<https://aktiva.hr/blagajnicko-poslovanje/>)

**Knjiga inventara** je pomoćna poslovna knjiga u koju se bilježe promjene vezane uz dugotrajnu imovinu od datuma nabave do datuma njezina otuđenja.

**Analitička evidencija** je dio računovodstva (knjigovodstva) orientiran na obuhvat raščlanjenih podataka o stanju i kretanju pojedinih vrsta imovine, obveza i glavnice te prihoda, rashoda i poslovnog rezultata. Mora biti usklađena sa sintetičkom evidencijom tj. sa glavnom knjigom. Ponekad se još naziva i analitičkim knjigovodstvom ili pomoćnim knjigama. U poduzećima najčešće postoji a. e. sirovina i materijala (materijalno knjigovodstvo), plaća, kupaca i dobavljača, dugotrajne imovine, robe i sl. Osini vrijednosnih podataka, često obuhvaća i količinske podatke. (<https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/A/Analiti%C4%8Dka-evidencija>)

Što se čuvanja poslovnih knjiga tiče, dnevnik i glavna knjiga imaju rok čuvanja od najmanje 11 godina dok se pomoćne poslovne knjige čuvaju najmanje 7 godina (članak 14. NN 78/15; NN 114/22).

**Međunarodni računovodstveni standardi** (MRS) su skup pravila koja služe za standardizaciju pravila za prikazivanje rezultata i sadržaja godišnjih izvještaja. Oni se kontinuirano proširuju, a njihova svrha je omogućiti da se bilance, računi dobiti i gubitka i sadržaj godišnjih izvještaja mogu usporediti na međunarodnoj razini. Ne postoji zakonodavni propis koji bi zahtjevao primjenu MRS-ova u javnom izvještavanju, ali su sve veći zahtjevi ulagača, medija i banaka za takvim načinom izvještavanja. (<https://kontroling-portal.eu/leksikon-pojmova/poslovanje/58-medunarodni-racunovodstveni-standardi-mrs-msfi>)

Obveznici promjene međunarodnih računovodstvenih standarda su veliki poduzetnici i banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje i reosiguranje, društva za upravljanje raznim fondovima, investicijska društva, burze, središnja klirinška depozitarna društva, operateri središnjeg registra, operateri sustava poravnanja i/ili namire i operateri Fonda za zaštitu ulagatelja. (članak 16. NN 78/15; NN 114/22)

**Hrvatski standardi financijskog izvještavanja** (HSFI) predstavljaju temelj za sastavljanje i objavljivanje financijskih izvještaja malih i srednjih poduzetnika. Objavljeni su i krenuli u primjenu 2008. godine i imaju za cilj pojednostaviti proces sastavljanja financijskih izvještaja malim i srednjim poduzetnicima i smanjiti troškove. Obveznici primjene su mali poduzetnici, odnosno kompanije koje zadovoljavaju sve sljedeće kriterije: kompanije čije dionice ne kotiraju na burzi, nisu financijske institucije, ne sastavljaju konsolidirana financijska izvješća i ne zadovoljavaju 2 ili 3 od 3 kriterija vezanih za visinu

aktive (više od 150 milijuna kuna), prihoda (više od 300 milijuna kuna) i prosječan broj zaposlenika (više od 250 zaposlenika) potrebnih za klasifikaciju u skupinu velikih poduzetnika sukladno Zakonu o računovodstvu (članak 16., NN 78/15; NN 114/22).

## 2.2. Zakon o porezu na dobit

„Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi“ (članak 2., NN 177/04; NN 114/22).

Porezni rezultat (porezna osnovica ili porezni gubitak) se utvrđuje kroz godišnju prijavu poreza na dobit, tako da se računovodstvena dobit/gubitak (Bruto dobit/gubitak) korigira prema odredbama Zakona. Razlike između računovodstvenog i poreznog rezultata mogu biti: privremene – neutralizirat će se u budućnosti i trajne – nikada se neće neutralizirati ili ukinuti (Aljinović Barać, 2020).

Iznos poreza na dobit ovisi o visini prihoda. Ukoliko su obveznici u poreznom razdoblju ostvarili prihode manje od 7.500.000,00 kn obračunavaju porez po stopi od 10 %, a ukoliko su ostvarili prihode veće od 7.500.000,00 kn obračunavaju porez po stopi od 18%.

Uvećanja porezne osnovice su prikazana na slici 1.

Slika 1:

### Uvećanja porezne osnovice

II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA	
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)
8.	Manjmovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezni kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona)
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30c Zakona)
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)
22.	Vrijednosno usklađenje finansijske imovine (čl. 10. Zakona)
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)

Izvor: napravljeno prema Zakonu o porezu na dobit, članak 7. NN 177/04; NN 114/22

Umanjenja porezne osnovice su prikazana na slici 2.

**Slika 2:**

*Umanjenja porezne osnovice*

III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA	
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)
28.	Nerealizirani dobici ( čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)
34.	<b>Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)</b>

34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)
35.	<b>UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)</b>

Izvor: napravljeno prema Zakonu o porezu na dobit, članak 6., NN 177/04; NN 114/22

### **2.3. Zakon o porezu na dodanu vrijednost**

Predmet oporezivanja PDV-om su: isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav, stjecanje dobara unutar europske unije koje u tuzemstvu obavi uz naknadu, obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav i uvoz dobara ( članak 4., NN 73/13; NN 113/22).

Porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost je (Članak 6., NN 73/13; NN 113/22):

1. Svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Gospodarska djelatnost je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti bodnih zanimanja.
2. Svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva, ako prodavatelj ta sredstva kupcu otpremi ili preze na područje druge države članice EU, ili ih kupac sam preze, ili ih druga osoba za njihov račun otpremi ili preze na područje druge države članice EU,
3. svaka osoba koja na području RH nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim kada obavlja isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća primatelj dobara ili usluga,

4. tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore, te druga tijela s javnim ovlastima kad obavljaju djelatnosti ili transakcije u okviru svog djelokruga ili ovlasti, a obavljanje tih djelatnosti dovodi do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja.

U Republici Hrvatskoj opća stopa PDV-a iznosi 25%. Postoje još i stope od 5% i 13%. PDV po stopi od 5% plaća se na kruh, mlijeko, knjige, lijekove i medicinsku opremu, kino ulaznice, dnevne novine te znanstvene časopise, a PDV po stopi od 13% plaća se na usluge smještaja, periodične novine i časopisi, jestiva ulja i masti, dječja hrana, isporuka vode, šećer, ulaznice za koncerte (članak 38., NN 73/13, NN 33/23).

Što se mesne industrije tiče, koristi se stopa poreza od 5% na isporuku svježeg ili rashlađenog mesa i jestivih klaoničkih proizvoda od: goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, domaće peradi, kunića i zečeva, isporuku svježih ili rashlađenih kobasicama i sličnih proizvoda od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi (članak 38., NN 73/13; NN 113/22).

### **3. PRAVILNICI O HRANI**

Budući da se mesna industrija bavi proizvodnjom i prodajom mesa, tj. hrane, postoje određeni pravilnici. Dva najvažnija su Pravilnik o mesnim proizvodima i Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla.

#### **3.1. Pravilnik o proizvodnji mesa**

Ovim se Pravilnikom propisuju standardi kvalitete kojima u proizvodnji i pri stavljanju na tržište moraju udovoljavati mesni proizvodi koji su predmet ovoga Pravilnika, a odnose se na: nazine, definicije i opće zahtjeve, sastav, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva, vrstu i količinu sirovina te drugih sastojaka koje se koriste u proizvodnji i preradi i dodatne zahtjeve označavanja (članak 1., NN 62/18).

Označavanje mesnih proizvoda (članak 4., NN 62/18):

- Mesni proizvodi moraju biti označeni u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011, Pravilnika o informiranju potrošača o nepretpakiranoj hrani
- Mesni proizvodi koji ne udovoljavaju zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom za pojedine propisane nazive za mesne proizvode, a udovoljavaju zahtjevima određene kategorije ili skupine iz ovoga Pravilnika stavljuju se na tržište pod uobičajenim ili opisnim nazivom te nazivom skupine odnosno kategorije.
- Mesni proizvodi koji izgledaju kao da su dobiveni od cijelog komada mesa, ali se zapravo sastoje od različitih komada spojenih drugim sastojcima, uključujući prehrambene aditive i prehrambene enzime ili druge tvari, moraju biti označeni navodom: »sastavljeni i oblikovano meso od komada mesa«, kako je propisano člankom 3. stavkom 4. Zakona o informiranju potrošača o hrani
- mesni proizvod koji u nazivu ima istaknuto vrstu životinje mora sadržavati najmanje 75% mesa koje potječe od te vrste životinje računato na ukupnu količinu mesa upotrijebljenog u procesu proizvodnje.

U tablici 2 navedene su kategorije i skupine mesnih proizvoda prema Pravilniku o mesnim proizvodima.

**Tablica 2:***Kategorije i skupine mesnih proizvoda*

KATEGORIJA	SKUPINA	NAZIV PROIZVODA
Toplinski obrađeni mesni proizvodi	Polutrajni suhomesnati proizvodi od jednog komada mesa	Dimljena šunka
		Dimljena lopatica
		Dimljena pečenica
		Dimljena vratina
		Dimljena slanina
	Polutrajni proizvodi od komada mesa	Kuhana šunka
		Mesni doručak
	Proizvodi od usitnjjenog mesa	Pašteta
		Hrenovke
		Šunka u ovitku
Toplinski neobrađeni mesni proizvodi	Trajni suhomesnati proizvodi	Pršut
		Suha šunka
		Suha lopatica
		Suha vratina ili buđola
		Suha pečenica
		Suha slanina
		Panceta
	Trajne kobasice	Kulen
		Zimska salama
		Čajna kobasica
		Srijemska kobasica
	Fermentirane polusuhe kobasice	

Izvor: izrada autora prema: Pravilnik o mesnim proizvodima, NN 62/2018

### 3.2. Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla

Ovim se Pravilnikom utvrđuju posebna pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom. Ta pravila nadopunjuju ona koja su propisana odredbama Pravilnika o higijeni hrane. Ona se primjenjuju na neprerađene i prerađene proizvode životinjskog

podrijetla.

Ovaj se Pravilnik primjenjuje ne dovodeći u pitanje: odgovarajuće propise o zdravlju životinja i javnom zdravlju, uključujući i stroža pravila koja su utvrđena u svrhu sprečavanja, suzbijanja i iskorjenjivanja određenih transmisiivnih spongiformnih encefalopatija; zahtjeve vezane uz dobrobit životinja; i zahtjeve vezane uz označavanje životinja i sljedivost proizvoda životinjskog podrijetla.

Subjekti u poslovanju s hranom mogu na tržište staviti proizvode životinjskog podrijetla jedino ako su pripremljeni i ako se njima rukovalo isključivo u objektima: koji zadovoljavaju odgovarajuće zahtjeve propisane odredbama Pravilnika o higijeni hrane, iz Priloga II. i III. ovoga Pravilnika te druge odgovarajuće zahtjeve određene propisima o hrani; i koje je nadležno tijelo registriralo, odnosno u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, odobrilo (članak 4., NN 99/07).

#### **4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA**

„Općenito, pokazatelji su odnosni brojevi dobiveni tako da se jedna ekomska veličina stavlja u odnos prema drugoj ekonomskoj veličini“ (Tintor, 2014, str. 96). Analiza pomoću pokazatelja najčešće je prikazana pomoću šest skupina pokazatelja: pokazatelja profitabilnosti, pokazatelja obrtaja imovine, pokazatelja likvidnosti i solventnosti, pokazatelja efikasnosti investiranja dioničara, pokazatelja ukupne uspješnosti i pokazatelja dodane vrijednosti (Dropulić, 2019).

**Pokazatelji profitabilnosti** su mjerilo raznih oblika profita i skupina pokazatelja. Utvrđuju se i iskazuju kao koeficijenti na temelju podataka obuhvaćenih bilancem i računom dobiti i gubitka. To su mjeru povrata uloženog kapitala pa od njega ovisi hoće li neki projekti biti uopće pokrenuti (Tintor, 2014, str. 115).

Analiza profitabilnosti smatra se najvažnijom analizom, a ključne odnose u analizi profitabilnosti predstavljaju dvije temeljne mjeru, a to su profitna marža i povrat na investirano. Pokazatelji profitne marže su najviše upotrebljavane mjeru profitabilnosti, a stavljuju u omjer različite vrste dobiti i ostvareni prihod. S obzirom na korištenu kategoriju dobiti najčešće se razlikuju: bruto profitna marža, operativna profitna marža, profitna marža prije poreza, neto profitna marža i marža neto preostalog profita.

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{bruto dobit}}{\text{prihod od prodaje}} * 100$$

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{dobit poslije poreza}}{\text{prihod od prodaje}} * 100$$

Idealna vrijednost pokazatelja profitabilnosti nije definirana. Poželjno je da postotak bude što veći jer to znači da poduzeće posluje efikasno.

**Povrat na investirano**, odnosno povrat na korišteni kapital pokazuje koliko je menadžment bio efikasan u korištenju raspoloživih resursa društva. S obzirom na značenje „korištenog kapitala“ mogu se koristiti sljedeća tri pokazatelja: povrat na ukupni kapital, povrat na uloženi dugoročni kapital i povrat na ukupni vlastiti kapital (Dropulić, 2019).

$$\text{Povrat na ukupni kapital (ROA)} = \frac{\text{operativna dobit}}{\text{ukupna imovina}} * 100$$

$$\text{Povrat na ukupni vlastiti kapital (ROE)} = \frac{\text{dobit nakon oporezivanja}}{\text{ukupni vlastiti kapital}} * 100$$

Ne postoji idealna vrijednost povrata na investirano. Poželjno je da postotak bude što veći jer to znači da je menadžment poduzeća bio efikasan u korištenju raspoloživih resursa društva.

**Analiza obrtaja ukupne imovine ili analiza aktivnosti** predstavlja analizu odnosa između prihoda i aktive (može se raditi i za svaki pojedinačni dio aktive odvojeno). Ova analiza predstavlja koeficijent koji govori koliko jedna novčana jedinica aktive stvara novčanih jedinica prihoda. Kod ove analize obično se izračunavaju sljedeći pokazatelji: koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja dugotrajne imovine, koeficijent utrživosti zaliha i koeficijent obrtaja neto potraživanja (Dropulić, 2019).

$$\text{Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{kratkotrajna imovina}}$$

$$\text{Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{dugotrajna imovina}}$$

$$\text{Koeficijent utrživosti zaliha} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{ukupne zalihe}}$$

$$\text{Koeficijent obrtaja neto potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja od kupaca - obveze prema dobavljačima}}$$

Idealna vrijednost za pokazatelje obrtaja imovine nije definirana, ali bolje je da je vrijednost veća. Što je vrijednost koeficijenta veća, to je brži i veći obrt imovine (Tintor, 2014, str.101).

**Likvidnost** poduzetnika je sposobnost njegove nenovčane imovine da se u relativno kratkom roku i bez gubitaka pretvori u gotov novac. (<https://hrcak.srce.hr/file/294039>)

Pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost društva da u roku podmiruje svoje kratkoročne obveze. Redovito podmirenje tekućih obveza važno je zbog toga da ne bi došlo do zastoja u redovitom poslovanju te do blokade novčanog računa u ključnim trenucima za poslovanje. Mjere za izračunavanje likvidnosti mogu se svrstati u dvije skupine: mjere utemeljene na odnosu između tekuće aktive i pasive i mjere koje pokazuju mogućnost pretvaranja tekuće aktive u novac. U prvu skupinu spada tekući odnos ili koeficijent tekuće likvidnosti, brzi odnos i radno raspoloživi kapital, a u drugu skupinu spadaju broj obrtaja zaliha i prosječno vrijeme naplate potraživanja (Dropulić, 2019).

$$\text{Tekući odnos} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Tekući odnos pokazuje u kojoj mjeri kratkotrajna imovina pokriva kratkoročne obveze. Ako je tekući odnos veći od 1:1 to znači da je kratkotrajna imovina veća od kratkoročnih obveza te se može očekivati da će kratkoročne obveze biti na vrijeme podmirene kratkotrajnom imovinom. Vrijedi i obratno.

Idealni odnos između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza ne postoji, međutim, idealna iskustvena vrijednost ovog pokazatelja iznosi minimalno 2 te se u tom slučaju zaključuje da je društvo sposobno podmiriti kratkoročne obveze (Dropulić, 2019).

$$\text{Brzi odnos} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}}$$

Za koeficijent ubrzane likvidnosti također ne postoji neki idealni odnos, ali iskustvena vrijednost pokazatelja iznosi minimalno 1 te se u tom slučaju zaključuje da je društvo sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca (Dropulić, 2019).

**Solventnost** poduzetnika je njegova sposobnost da raspoloživim novcem podmiri sve svoje dospjele dugove u rokovima njihova dospijeća. (<https://hrcak.srce.hr/file/294039>)

Pokazatelji solventnosti usmjereni su na dugoročnu finansijsku stabilnost kroz odnose unutar kapitalne (ukupni dugoročni kapital) i finansijske (ukupna pasiva) strukture društva. Za mjerjenje solventnosti obično se koristi sljedećih pet pokazatelja: omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala, stupanj zaduženosti, omjer duga i glavnice, odnos pokrića kamata i odnos dugotrajne imovine i vlasničke glavnice (Dropulić, 2019).

$$\text{Omjer dugoročnih obveza i dugoročnog kapitala} = \frac{\text{dugoročne obveze}}{\text{ukupni dugoročni kapital}} * 100$$

Udjel dugoročnih obveza u ukupnom dugoročnom kapitalu trebao bi biti maksimalno oko 30 – 35% (Dropulić, 2019).

$$\text{Stupanj zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}} * 100$$

Gornja granica stupnja zaduženosti trebala bi biti 50%, odnosno udjel obveza u ukupnoj imovini trebao bi biti maksimalno 50%.

$$\text{Omjer duga i glavnice} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{vlastiti kapital}} * 100$$

Omjer duga i zaduženosti daje istu informaciju kao i stupanj zaduženosti samo kroz drugačiji odnos. Teorijski tražena maksimalna vrijednost ovog pokazatelja je 1 odnosno 1:1 (Dropulić, 2019).

## **5. SPECIFIČNOSTI MESNE INDUSTRije NA PRAKTIČNOM PRIMJERU**

### **5.1. Podaci o poduzeću**

Poduzeće „X“ je hrvatsko prehrambeno poduzeće koje se bavi proizvodnjom i prerađom mesa. Posluje 70-ak godina i danas ima 300 maloprodajnih poslovnica diljem Hrvatske.

Kao što je vidljivo u bilanci i računu dobiti i gubitka koji su prikazani u nastavku, poduzeće je u 2021. godini imalo ukupnu aktivu u iznosu od 1.539.045.771 kn te prihode u iznosu od 1.709.227.784 kn. Također, poduzeće ima preko 2000 zaposlenih te ga ova tri pokazatelja svrstavaju u kategoriju velikih poduzetnika prema Zakonu o računovodstvu.

Što se tiče poslovnih knjiga, poduzeće „X“, budući da pripada kategoriji velikih poduzetnika, sastavlja: bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz finansijske izvještaje.

Poduzeće „X“ spada u skupinu velikih poduzetnika te je dužno sastavljati i prezentirati godišnje finansijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

## 5.2. Računovodstveno praćenje karakterističnih promjena

### 5.2.1. Primjeri ulaznih računa

U ovom dijelu bit će prikazani određeni ulazni računi poduzeća „X“.

**Slika 3:**

*Primjer ulaznog računa - trošak vode*

 <b>KOMUNALNO</b>	<b>KOMUNALNO d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda</b>			
Adresa: Težačka 8, 21276 Vrgorac OIB:22432106133 Sud. Reg. Tt-96/5601-5 e-mail:info@komunalno-vrgorac.hr Tel/fax: +385(0)21 678 831				
Datum obračuna:	31.05.2022			
Dospjijeće računa:	15.06.2022			
OIB:	28128148322			
Podaci za web pristup vrgorac.komunalno.com				
Korisnička šifra:	12018101			
Lozinka:	uKeW			
Broj članova:	1			
Broj vodomjera:	1953121			
Prethodno stanje:	246504			
Novo stanje:	249208			
<b>Razlika:</b>	<b>2704</b>			
<b>RAČUN BROJ: 0501-12018101-0522</b>				
SVIBANJ/2022				
USLUGA	JM	KOLIČINA	CIJENA	IZNOS
Varijabilni dio-vodoopskrba	m3	2.704,00	10,80	29.203,20
Varijabilni dio-odvodnja otpadnih voda	M3	1.873,00	2,00	3.746,00
Fiksni dio-odvodnja otpadnih voda	mi.	1,00	3,00	3,00
Fiksni dio-pročišćavanje otpadnih voda	mi.	1,00	10,00	10,00
Varijabilni dio-pročišćavanje otpadnih voda	m3	1.873,00	6,00	11.238,00
Fiksni dio-vodoopskrba	mi.	1,00	248,50	248,50
PDV 13%		44.448,70	13,00	5.778,33
Ukupno poreza		44.448,70		5.778,33
Naknada za korištenje voda	m3	2.704,00	2,85	7.706,40
Naknada za razvoj i izgradnju	m3	2.704,00	2,50	6.760,00
<b>UKUPNO KN:</b>				<b>64.693,43</b>
Vaš dug do dana 31.05.2022 iznosi: 76.167,94				
Račun plativ u zakonskom roku, u protivnom obustavljamo isporuku vode, poduzimamo mjere prisilne naplate, ponovno priključenje naplaćujemo po važećem cjeniku.				
Reklamacije primamo do 15-tog u mjesecu, u pisanom obliku. Prijava kvara na tel. 021 678 831.				
Naknade za razvoj, korištenje i zaštitu voda nisu oporezive, sukladno čl. 33.st. 3 Zakona o PDV-u NN73/13				
Naknade za korištenje i zaštitu voda su u potpunosti prihod Hrvatskih voda kojeg po zakonu u ime i za potrebe Hrvatskih voda prikupljaju javni isporučitelji vodnih usluga.				
Napomena: Sukladno odredbi članka 31.ST.3 OZ u slučaju neispunjavanja dospjele novčane obveze, vjerovnik može zatražiti određivanje ovre na temelju vjerodostojne isprave.				

Izvor: interni izvor poduzeća

Osnovica za obračun PDV-a su varijabilni i fiksni dio vodoopskrbe, odvodnje otpadnih voda i pročišćavanja otpadnih voda. Na poreznu osnovicu obračunava se PDV koji iznosi 13%. Na ovom računu postoje i neoporezive stavke sukladno članku 33 Zakona o PDV-u (NN 73/13). To su naknada za korištenje voda i naknada za razvoj i izgradnju.

Poduzeće „X“ knjiži trošak vode na način da ukupan iznos sa PDV – om, 64.693,43 kn, knjiži na konto 22010000 (Obveza prema dobavljaču) i od tog iznosa oduzima pretporez koji se knjiži na konto 14000000 i iznosi 5.778,33 kn. iznos koji se dobije oduzimanjem ukupnog iznosa i pretporeza predstavlja trošak vode i iznosi 58.915,10 kn i analitički se knjiži na onoliko konta koliko ima poslovnica ili pogona.

#### Slika 4

*Primljeni račun - nabava kave*

Upac:	54339	Primatelj:								
Datum:	10.01.2022.	Otpremnica:	000001/22							
DVO:	10.01.2022.	Datum otpreme:	11.01.2022.							
Način Plaćanja:	Virman/Uplatnica									
Mjesto Izdavanja:										
Obr. Jedinica:	Nova Firma									
Vozac:										
Rb:	Artikl	Cijena bez PDV	PDV	Cijena s PDV	Iznos bez PDV	Iznos s PDV				
Šifra	Naziv	Količina	Popu %	Cijena - Popust %	Iznos	Cijena	Cijena - Popust	Iznos bez PDV	Iznos s PDV	
1 03	CAFE BRAZIL 500 g Popust: 5,00+4,00+2,00%, Pak:630,00	3.780,00	4,00	10,62	3,57 0	0,00	4,00	3,57	13.494,60	13.494,60
3871977000036	00-000001/22-54339-9									
Poziv na broj:	0,00									
Osnovica za PDV:	1.605,06									
Ukupno Popust:										
								Iznos bez PDV: 13.494,60	PDV: 0,00	
								Iznos s PDV: 13.494,60		

Izvor: interni izvor poduzeća

Na slici 4 prikazan je račun za nabavu kave. Kava je inače oporeziva porezom od 25%, međutim ovdje se radi o uvozu pa se pretporez ne obračunava. Iz računa je također vidljivo da je poduzeću odobren popust od 10,62%.

## Slika 5

Primljeni račun - špedicija i trošarina

CENTRALNO SKLADIŠTE			INDUSTRISKA ZONA BB		
Primka br. V0010322017184			Bosna i Hercegovina		
Podtip:	0302 - Ulazni račun uvoz				
Operater:					
Datum:	11.01.2022. 16:08:52				
Dobavljač:	EUROVIP D.O.O.				
Dokument dobavljača:	000001/22		Mjesto nabave:		
Valuta dobavljača:	EUR	Tečaj:	7,51526		
Tarifna oznaka:			Incoterm:	DAP - delivered at place / isporučeno na mjestu - na dogovorenom mjestu odredišta	
e-TD oznaka:					
Ispomena:	*				
01- ROBA I USLUGA					
Br. Artikl	JM	Količina	FC	Fakturni iznos	Rabat %
1 61466 - KAVA BRAZIL 500g	KOM	7.560,000	13,4147	101.415,13	0,00
		Ukupno:		101.415,13	101.415,13
					Zavisni troškovi
					23.370,00
					16,5060
					124.785,13
					sto dvadesetčetiri tisuća sedamstotina osamdesetpet KN
					Zavisni trošak
					Iznos
					690,00
					08 - TROŠKOVI ŠPEDICIJE
					22.680,00
					13 - TROŠARINA
					Ukupno: 23.370,00
					dvadesettri tisuća tristotine sedamdeset KN

Izvor: interni izvor poduzeća

Slika 5 predstavlja ovisne troškove nabave kave. U ovom slučaju to su troškovi špedicije i trošarina na kavu. U trošak špedicije spada prijevoz i carina. Na prijevoz se obračunava PDV, a na carinu nije što je vidljivo na slici 6.

## Slika 6

Carina na kavu

Code	Opis	Jed. mjere	Količina	PDV %	Cijena	Iznos
#	Otpremničke usluge sa obrascima i pristojbama	kom	1	25,00	400,00	400,00
#	UCD:36-1					
#						
#						
#	Pregled rep.sanitarnog inspektora sa up.pristojbama *	kom	1	0,00	290,00	290,00
#						690,00
#						100,00
#						0,00
#						
#	Direktno plaćanje uvoznika robe					
#	0,00 kn - Carina po UCD:36-1					
#	22.680,00 kn - Poseban porez po UCD:36-1					
#	31.022,28 kn - PDV po UCD:36-1					
#	53.702,28 kn					
#	IBAN CARINSKI URED SPLIT:					
#	HR54 1001 0051 7845 0021 4					
#	Poziv na broj: HR11 80659-2178-00003622					
#	* PDV nije obračunat temeljem čl.33,st.3. Zakona o PDV-u - prolazne stavke.					
#	U slučaju zakašnjenja plaćanja zaračunavamo zakonsku zateznu kamatu.					
#	Upis dekl.:12025					
#	Račun je valjan bez pečata i potpisa temeljem čl. 8. i 9. Zakona o računovodstvu.					

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 6 prikazan je račun za carinu i otpremničke usluge pri uvozu. Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, carina je neoporeziva.

### Slika 7

#### *Knjiženje nabave kave*

Temeljnica br. TM00722000031									
Br	Konto	Broj dokumenta	Partner	Opis knjiženja	Datum PP	Dospijeće	Datum dok.	Duguje	Potražuje
1	22100000	13,494,60 EUR 000001/22		13,494,60 EUR 000001/22	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	0,00	101.415,13 Ar
2	65000001	000001/22		13,494,60 EUR - 000001/22	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	101.415,13	0,00 Ar
3	65000001	000001/22		ZA OBRAČUN	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	0,00	101.415,13 Ar
4	65300000	V001032201 7184		ZA OBRAČUN	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	0,00	22.680,00 Ar
5	65900000	000001/22		OBRAČUN	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	124.785,13	0,00 Ar
6	65900000	000001/22	I	NABAVNA	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	0,00	124.785,13 Ar
7	66000001	000001/22		13,494,60 EUR - 000001/22	10.01.2022.	10.01.2022.	10.01.2022.	124.785,13	0,00 Ar
8	22010000	29/1/1		29/1/1	11.01.2022.	21.01.2022.	11.01.2022.	0,00	790,00 Ar
9	65170000	29/1/1		29/1/1	11.01.2022.	21.01.2022.	11.01.2022.	690,00	0,00 Ar
10	14000000	29/1/1		29/1/1	11.01.2022.	21.01.2022.	11.01.2022.	100,00	0,00 Ar
11	24720000	UCD 0361		UCD 0361	11.01.2022.	11.01.2022.	11.01.2022.	0,00	31.022,28 Ar
12	14080000	UCD 0361		UCD 0361	11.01.2022.	11.01.2022.	11.01.2022.	31.022,28	0,00 Ar
13	24440000			UCD 0361	11.01.2022.	11.01.2022.	11.01.2022.	0,00	22.680,00 Ar
14	65300000			UCD 0361	11.01.2022.	11.01.2022.	11.01.2022.	22.680,00	0,00 Ar
15	65170000				24.02.2022.	11.01.2022.	11.01.2022.	0,00	690,00 Ar
Ukupno:								405.477,67 D	405.477,67 P

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 7 prikazano je knjiženje uvoza kave, zaprimanja kave na skladište te obračuna trošarine i carine na kavu. U prvom koraku knjiži se konto 22100000 (Inozemni dobavljač) i 65000001 (Kupovna vrijednost robe). Ukupan iznos je 101.415,13 kn i knjiži se na oba spomenuta konta zato što se radi o uvozu pa nema pretporeza.

Trošarina na kavu je posebna vrsta poreza koja se plaća prilikom nabave kave. U ovom slučaju iznosi 22.680,00 kn i knjiži se na konto 65300000 (Posebni porezi i trošarine). Kada se iznosi na kontima 65000001 i 65300000 zbroje dobije se iznos od 124.785,13 kn i predstavlja nabavnu vrijednost robe, odnosno kave koji se knjiži na konto 66000001 (Roba u vlastitom veleprodajnom skladištu).

Budući da se radi o uvozu, plaća se i carina. Ona se obračunava i knjiži na dva konta, 24720000 (Obveze za carinske pristojbe i takse) i 14080000 (Pretporez koji još nije moguće priznati).

**Slika 8****Primljeni račun - nabava kruha**

RAČUN br. 30001-400-4577-22																																																																											
Čupac:	005058	DOSTAVNO MJESTO:																																																																									
Radna jedinica:				Strana:	1 / 1																																																																						
Mjesto troška	30001 Skladište gotovih proizv.	Datum izdav. :	15.06.2022.																																																																								
		Datum isporuke:	01.06.2022. - 15.06.2022.																																																																								
		Datum dospjeba:	30.06.2022.																																																																								
Vezni dokumenti: 200-43496/22(01.06), 200-43714/22(01.06), 200-43838/22(02.06), 200-44054/22(02.06), 200-44184/22(03.06), 200-44392/22(03.06), 200-44486/22(04.06), 240-2553/22(06.06), 200-44924/22(06.06), 200-45141/22(06.06), 200-45262/22(07.06), 200-45479/22(07.06), 200-45605/22(08.06), 200-45822/22(08.06), 200-45943/22(09.06), 200-46158/22(09.06), 200-46283/22(10.06), 200-46500/22(10.06), 200-46591/22(11.06), 240-2688/22(13.06), 200-47023/22(13.06), 200-47237/22(13.06), 200-47358/22(14.06), 200-47573/22(14.06), 200-47694/22(15.06), 200-47912/22(15.06)																																																																											
Dokument PS: 1, MT: 30001, VD: 400, BROJ: 4577 (Prijem PS: 005058, MT: 324) <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Rbr.</th> <th>Šifra artikla</th> <th>Šifra kupca</th> <th>Naziv artikla</th> <th>JMJ</th> <th>Količina</th> <th>Cijena kn</th> <th>Iznos</th> <th>Odobreni popusti osnovni/dodatni</th> <th>Porezna osnovica</th> <th>PDV %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>010241</td> <td></td> <td>ŽEMLJA MALA 0,06 kg</td> <td>kom</td> <td>179,000</td> <td>1,90</td> <td>340,10</td> <td>15%</td> <td>289,09</td> <td>5,00</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>010514</td> <td></td> <td>RAŽENA ŠTRUCA 0,80 kg</td> <td>kom</td> <td>21,000</td> <td>11,99</td> <td>251,79</td> <td>15%</td> <td>214,02</td> <td>5,00</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>010525</td> <td></td> <td>KRUH PŠENIČNI BIJELE 0,70 kg</td> <td>kom</td> <td>21,000</td> <td>8,00</td> <td>168,00</td> <td>15%</td> <td>142,80</td> <td>5,00</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>010595</td> <td></td> <td>BAKINA PEKA 0,70 KG</td> <td>kom</td> <td>18,000</td> <td>11,20</td> <td>201,60</td> <td>15%</td> <td>171,36</td> <td>5,00</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>010623</td> <td></td> <td>KRUH PIKNIK 0,60 kg</td> <td>kom</td> <td>50,000</td> <td>9,00</td> <td>450,00</td> <td>15%</td> <td>382,50</td> <td>5,00</td> </tr> </tbody> </table> Vrijednost robe: 1.411,49 Redovni rabat: 211,72										Rbr.	Šifra artikla	Šifra kupca	Naziv artikla	JMJ	Količina	Cijena kn	Iznos	Odobreni popusti osnovni/dodatni	Porezna osnovica	PDV %	1	010241		ŽEMLJA MALA 0,06 kg	kom	179,000	1,90	340,10	15%	289,09	5,00	2	010514		RAŽENA ŠTRUCA 0,80 kg	kom	21,000	11,99	251,79	15%	214,02	5,00	3	010525		KRUH PŠENIČNI BIJELE 0,70 kg	kom	21,000	8,00	168,00	15%	142,80	5,00	4	010595		BAKINA PEKA 0,70 KG	kom	18,000	11,20	201,60	15%	171,36	5,00	5	010623		KRUH PIKNIK 0,60 kg	kom	50,000	9,00	450,00	15%	382,50	5,00
Rbr.	Šifra artikla	Šifra kupca	Naziv artikla	JMJ	Količina	Cijena kn	Iznos	Odobreni popusti osnovni/dodatni	Porezna osnovica	PDV %																																																																	
1	010241		ŽEMLJA MALA 0,06 kg	kom	179,000	1,90	340,10	15%	289,09	5,00																																																																	
2	010514		RAŽENA ŠTRUCA 0,80 kg	kom	21,000	11,99	251,79	15%	214,02	5,00																																																																	
3	010525		KRUH PŠENIČNI BIJELE 0,70 kg	kom	21,000	8,00	168,00	15%	142,80	5,00																																																																	
4	010595		BAKINA PEKA 0,70 KG	kom	18,000	11,20	201,60	15%	171,36	5,00																																																																	
5	010623		KRUH PIKNIK 0,60 kg	kom	50,000	9,00	450,00	15%	382,50	5,00																																																																	
POREZNA OSNOVICA 5,00% 1.199,77 IZNOS PDV-a 5,00% 59,99 <b>Za platiti (kn): 1.259,76</b>																																																																											
Slovima: jednatisućadvjestopedesetdevet Kn i sedamdesetšest lip Obračunat PDV Prilikom plaćanja pozovite se na poziv na broj: 03 50580-300012-40045773 Cijene su proizvođačke bez PDV-a. Fiskalni broj računa: 4577/009/1 Vrijeme izdavanja: 20.06.2022. 14:02 Oznaka operatera: Blagajnik 30 Oznaka plaćanja: T Transakcijski račun																																																																											

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće „X“ nabavilo je više vrsta pekarskih proizvoda. Svi ti proizvodi predstavljaju osnovicu za obračun PDV-a i prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost oporezivi su sniženom stopom PDV-a od 5%. Iz računa je također vidljivo da je poduzeću odobren rabat od 15%.

Poduzeće „X“ nabavljalo je kruh za daljnju prodaju pa je zato iznos od 1.199,77 kn knjižen na konto 65000000.

Budući da se radi o kruhu, PDV se obračunava po stopi od 5% i iznosi 59,99 kn i knjiži se na konto 14001000 (Pretporez po stopi od 5%). Cijeli iznos od 1.259,76 kn se knjiži na konto 22000000 (Obveze prema dobavljačima).

Nakon što se proknjiže ovisni troškovi nabave kruha radi se obračun nabave i utvrđuje se nabavna vrijednost kruha. Na nabavnu vrijednost obračunava se marža koja zbrojena sa nabavnom vrijednosti

daje prodajnu vrijednost. Nadalje, računa se maloprodajna vrijednost kruha po kojoj se on prodaje u prodavaonici na način da se na prodajnu vrijednost obračuna pripadajući PDV.

### Slika 9

#### Nabava mesa

CENTRALNO SKLADIŠTE										70399									
Primka br. V0010322020379																			
Podtip:	0301 - Ulazni račun																		
Operater:																			
Datum:	07.02.2022. 06:39:54																		
Dobavljač:																			
Mjesto nabave:																			
Dokument dobavljača: 2552/v102/10																			
Valuta:	KN									Incoterm:									
Napomena:	I0080322000142; Narudžba kupca: ; V1023122002976*																		
01-ROBA I USLUGA																			
Br. Artikl	JM	Količina	FC	Fakturní iznos	Rabat %	NF iznos	Zavisni troškovi	NC	Iznos nabavni										
1 20301 - SVINJSKA POLOVICA KLASIČNA IZNAD 45kg	KG	13.878,000	11,3000	156.821,40	0,00	156.821,40	0,00	11,3000	156.821,40										
2 20773 - SVINJSKI BUT SK*RAVN REZ DO 15kg	KG	172,000	11,9000	2.046,80	0,00	2.046,80	0,00	11,9000	2.046,80										
3 20773 - SVINJSKI BUT SK*RAVN REZ DO 15kg	KG	6.136,200	11,9000	73.020,78	0,00	73.020,78	0,00	11,9000	73.020,78										
Ukupno:		20.186,200		231.888,98		231.888,98	0,00		231.888,98										
Neto težina robe: 20.186,200 kg					Bruto težina robe: 20.014,200 kg					dvijestotine tridesetjedna tisuća osamstotina osamdesetosam KN									

Izvor: interni izvor poduzeća

Poduzeće „X“ nabavilo je meso za daljnju prodaju. Svi proizvodi su oporezivi i, budući da se radi o svježem svinjskom mesu, prema Zakonu, obračunava se PDV po sniženoj stopi od 5%. Osnovica za obračun PDV-a je kupovna cijena robe koja je u ovom slučaju jednaka nabavnoj cijeni jer nema ovisnih troškova nabave.

Roba u trgovini na veliko na skladište može biti zaprimljena po nabavnoj ili prodajnoj vrijednosti. Za zaprimanje robe na skladište potrebno je izraditi kalkulaciju te na temelju nje proknjižiti stavke na konta glavne knjige. U ovom primjeru roba je na skladište zaprimljena po nabavnoj vrijednosti. Budući da se radi o jednom dobavljaču ne mora se knjižiti na skupinu 65 već se odmah može zadužiti na skladište (66000000).

## 5.2.2. Primjeri izlaznih računa

Sljedeći primjeri na slikama prikazuju izlazne račune koje je izdalo poduzeće „X“.

### Slika 10

Izdani račun - prodaja robe

SKLADIŠTE SUHE ROBE							
Otpremnica-račun br. 30404/V020/10		160003					
Interna šifra:	V0201022030404	Mjesto otpreme:					
Operater:		Incoterm:					
Status:							
Broj otpremnice:	T2565022000135						
Predrač. / MSU / Otp. VP / Nar.:	V0203122034036						
Mjesto i datum računa:	Karlovac, 05.06.2022., 13:46:04						
Datum dospijeća:	05.07.2022.						
Datum isporuke:	06.06.2022.						
Vozilo:	105 - KA 493 HL-ANTOS						
Relacija transporta:	160 - SLAVONIJA-3						
Poziv na broj:	1022-030404						
Načini plaćanja:	- Transakcijski račun						
Valuta:	KN						
Napomena:	256 okučani Automatska narudžba kupca nastala iz narudžbe kupca V0019822089714 Automatski kreirani dokument po :V0209822030467 Dokument kreiran u sustavu Venio mERP! (Uredaj id : 765BE673-4906-0801-0100-13401E330600)						
<b>01-ROBA I USLUGA</b>							
Br. Artikl	JM	Količina	VPC	Iznos prodajni	Rabat %	Rabat	Porez %
1 471042 - Hamburger okrajci VP- PIVAC Lot broj: VV0NPS	KG	10,616	13,900	147,56	0,00	0,00	25,00
2 471156 - Panceta okrajci VP-PIVAC Lot broj: VV0O7R	KG	5,608	26,900	150,86	0,00	0,00	25,00
3 410540 - Dimljena Svinjska rebra VP Lot broj: VV0O3J	KG	5,648	24,900	140,64	0,00	0,00	25,00
4 501016 - Hrenovka Frankfurt 100 G Lot broj: 01672492	KOM	55,000	1,500	82,50	0,00	0,00	25,00
5 501218 - Hrenovka Amadori 1000 G Lot broj: 19092022	KOM	4,000	12,950	51,80	0,00	0,00	25,00
6 490106 - ĆVARCI prešani - sitniš e 200 g Lot broj: ZP4ZXD	KOM	16,000	3,060	48,96	0,00	0,00	25,00
7 400250 - Posebna E 400 Lot broj: ZP51A5	KOM	3,000	8,000	24,00	0,00	0,00	25,00
8 410371 - Okrajci trajnih salama VP Lot broj: VV0VMI	KG	4,681	18,000	84,26	0,00	0,00	25,00
<b>Ukupno:</b>		<b>104,553</b>		<b>730,58</b>		<b>0,00</b>	
 <small>www.e-ura.hr</small>				- Dokument je pisani na rafinirano i pravosavljan je bez potpisa i pečata. - OVA OTPREMINICA JE UJEDNO I TOVARNI LIST, OVA OTPREMINICA JE UJEDNO I TERETNI LIST. - MOLIMO VAS DA KOD PLACANJA NAVEDETIE POZIV NA BROJ.			
				Osnovica:	730,58		
				Rabat:	0,00		
				PDV:	182,65		
				<b>U K U P N O:</b>	<b>913,23</b>		
				devetstotina trinaest KN			

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće „X“ prodalo je više vrsta suhomesnatih proizvoda i salama. Ti proizvodi predstavljaju osnovicu za obračun PDV-a na koju se obračunava PDV po stopi od 25%.

Osnovica za obračun poreza je Prihod od prodane robe koji iznosi 730,58 kn. Na iznos prihoda obračunava se PDV koji iznosi 182,65 kn. Kada se iznos od 730,58 kn i 182,65 kn zbroje dobije se iznos od 913,58 kn i to predstavlja Potraživanje od kupca.

## Slika 11

Izdani račun – maloprodaja

### Račun br. 39550/MAL001/1

ZKI: d00be0e13d4a3e66140912ae43ff0b50  
JIR: 9949c879-6032-435a-9f4c-af0c10ac5b9

Operator: Blagajna: 1  
Datum i vrijeme: 13.09.2022., 11:34

Valuta: KN  
Napomena:

Br. Artikl	JM	Količina	VPC	Iznos prodajni	Rabat %	Rabat	Porez %	MPC	Ukupno
1 20114 - JUNEĆA SLABINA.	KG	0,990	63,71	63,08	0,00	0,00	5,00	66,90	66,23
2 61238 - VEGETA 200g	KOM	1,000	7,12	7,12	0,00	0,00	25,00	8,90	8,90
3 61224 - MASLINONO ULJE 11*SPERONI	KOM	1,000	44,67	44,67	0,00	0,00	5,00	46,90	46,90
4 61549 - ACETO BALSAMICO 500ml*PONTI	KOM	1,000	19,92	19,92	0,00	0,00	25,00	24,90	24,90
5 61480 - VREĆICE ZA KUPOVINU 450x520	KOM	1,000	0,79	0,79	0,00	0,00	25,00	0,99	0,99
6 65515 - ČEŠNIJAK RINF.	KG	0,130	38,00	4,94	0,00	0,00	5,00	39,90	5,19
7 30128 - PRŠUT NAREZAK 500g	KOM	1,000	47,92	47,92	0,00	0,00	25,00	59,90	59,90
8 61958 - MENTOL 100g*KRAŠ	KOM	1,000	3,92	3,92	0,00	0,00	25,00	4,90	4,90
9 20308 - SVINJSKA SLABINA BEZ FILEA	KG	1,080	32,29	34,87	0,00	0,00	5,00	33,90	36,61
10 60575 - SIR PARMILETTA 1/8	KG	0,534	55,92	29,86	0,00	0,00	25,00	69,90	37,33
11 30120 - PEĆENICA DALMATINSKA VP	KG	0,340	79,92	27,18	0,00	0,00	25,00	99,90	33,97
12 65559 - KRASTAVAC SALATAR KOMKOM		1,000	5,62	5,62	0,00	0,00	5,00	5,90	5,90
13 TRADICIONALNA 165g MAJONEZA TUBA*ZVJEZDA	KOM	1,000	11,92	11,92	0,00	0,00	25,00	14,90	14,90
14 60812 - SENF ESTRAGON 200g TUBA*PODRAVKA	KOM	1,000	9,52	9,52	0,00	0,00	25,00	11,90	11,90
15 65555 - LUK CRVENI (KAPULA) RINF.	KG	0,360	5,62	2,02	0,00	0,00	5,00	5,90	2,12
16 65502 - RAJČICA GRAPOLI RINF.	KG	0,550	12,29	6,76	0,00	0,00	5,00	12,90	7,10
Ukupno:		12,984		320,11		0,00		367,74	

Izvor: interni izvor poduzeća

Poduzeće „X“ u jednoj od svojih prodavaonica prodalo je 16 proizvoda. Svi proizvodi su oporezivi. Svježe meso, voće i povrće predstavljaju osnovicu za obračun PDV-a po sniženoj stopi od 5%. Ostali proizvodi prikazani na slici su osnovica za obračun PDV-a po stopi od 25%.

Na slici 11 prikazan je izlazni račun jedne od prodavaonica poduzeća „X. Prihod od prodaje proizvoda na koje se obračunava PDV po stopi od 5% iznosi 170,05 kn, a prihod od prodaje proizvoda na koje se obračunava PDV po stopi od 25% iznosi 197,69 kn. Iznos koji se knjiži na konto 76100000 je zbroj navedenog iznad i iznosi 320,11 kn. PDV obračunan po stopi od 5% iznosi 8,10 kn, a PDV po stopi od 25% iznosi 39,54 kn. Iznos koji se knjiži na konto 12000000 je zbroj prihoda od prodaje i obveza za PDV i iznosi 367,74 kn.

### 5.2.3. Saldiranje PDV-a

U ovom dijelu prikazan je obrazac PDV – a poduzeća „X“ za mjesec prosinac 2021. godine.

**Slika 12**

*Saldiranje PDV-a*

POREZNI OSVEZNIK (naslovina i prezime i adresni broj, ulica i broj)		POREZNI ZASTUPNIK (naslovina i prezime i adresni broj, ulica i broj)		NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE 3429		OBRAZAC PDV	
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ / OIB 2812148322		PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB		PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE od 01.12. do 31.12. god. 2021.			
OPIS		POREZNA OSNOVICA		PDV PO STOPI 5%, 15% I 25%			
<b>OBRAĆUN PDV-u U OBRAĆUNIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA</b>			284.564.800,23	X X X X X			
<b>I. TRANSAKCIJE KOJI NE PODLUŠU OPOREVANJU I OBLOŽENJU – UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)</b>			6.196.155,06	X X X X X			
1. ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAĆUNAVANA PRIMATELJ (npr. primjerice preuzete obavještajne)			4.277.600,00	X X X X X			
2. ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA CLANIČAMA			0,00	X X X X X			
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU			704.902,86	X X X X X			
4. OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU			27.260,23	X X X X X			
5. OBAVLJENE ISPORUKE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI CLANIČI EU			0,00	X X X X X			
6. ISPORUKE NOVIN PRUJEVOZNIH SREDSTAVA U EU			0,00	X X X X X			
7. TUZEMNE ISPORUKE			0,00	X X X X X			
9. IZVOZNE ISPORUKE			1.036.453,89	X X X X X			
10. OSTALA OSLOBOĐENJA			149.938,10	X X X X X			
<b>II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE – UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)</b>			278.368.645,15	53.656.244,06			
1. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 5%			1.027.787,40	51.389,37			
2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 13%			130.842.574,62	17.009.534,70			
3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 25%			62.597.896,08	15.649.474,02			
4. PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAĆUNAVANA PRIMATELJ (npr. primjerice preuzete obavještajne)			5.772.633,49	1.443.158,42			
5. STjecanje dobara unutar EU po stopi 5%			0,00	0,00			
6. STjecanje dobara unutar EU po stopi 13%			243.761,14	31.688,95			
7. STjecanje dobara unutar EU po stopi 25%			74.833.136,73	18.708.284,54			
8. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 5%			0,00	0,00			
9. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 13%			0,00	0,00			
10. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 25%			2.133.205,79	533.301,58			
11. POREZNI OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 5%			0,00	0,00			
12. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 13%			0,00	0,00			
13. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 25%			917.649,90	229.412,48			
14. PUTNIČKO PROMETNO			0,00	0,00			
15. OBRAĆUNANI PDV PRI UVODU			0,00	0,00			
<b>III. OBRAĆUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)</b>			171.150.854,87	36.453.779,37			
1. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 5%			842.631,80	42.131,59			
2. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 13%			50.593.211,23	6.577.117,46			
3. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 25%			33.365.926,28	8.341.481,57			
4. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAĆUNAVANA PRIMATELJ (npr. primjerice preuzete obavještajne)			5.772.633,49	1.443.158,42			
5. PRETPOREZ OD STjecanja dobara unutar EU po stopi 5%			0,00	0,00			
6. PRETPOREZ OD STjecanja dobara unutar EU po stopi 13%			243.761,14	31.688,95			
7. PRETPOREZ OD STjecanja dobara unutar EU po stopi 25%			74.833.136,73	18.708.284,54			
8. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 5%			0,00	0,00			
9. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 13%			0,00	0,00			
10. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 25%			2.133.205,79	533.301,58			
11. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 5%			0,00	0,00			
12. PRETPOREZ OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 13%			0,00	0,00			
13. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH po stopi 25%			917.649,90	229.412,48			
14. PRETPOREZ PRI UVODU			2.448.698,51	547.202,78			
15. ISPRAVCI PRETPOREZA			X X X X X	0,00			
<b>IV. OBVEZA PDV-u U OBRAĆUNSKOM RAZDOBLJU:</b>			X X X X X	17.202.464,69			
V. POKRIVANJE POREZNE UPRAVE – VISE UPLACENO – POREZNI KREDIT			X X X X X	0,00			
<b>VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPLATUZNA POKRAT</b>			X X X X X	17.202.464,69			
<b>VII. IZNOS GODIŠNJEZ RAZMERNOG ODITBITA PRETPOREZA</b>			0,00				
<b>VIII. OSTALI PODACI</b>		<b>VRIJEDNOST ISPORUKE</b>					
<b>1. ZA ISPRAVAK PRETPOREZA (UKUPNO 1.+2.+3.+4.+5.)</b>			0,00				
1.1. NABAVA NEKRETNINA			0,00				
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRUVEZOZ			0,00				
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRUVEZOZ			0,00				
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			0,00				
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE			0,00				
<b>2. OTUBENJE/STECANJE GOSPODARSKE CJELINE LI POGONA</b>			0,00				
<b>3. ISPORUKA NEKRETNINA</b>			0,00				
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. TOČAKA J I K) ZAKONA			0,00	BROJ NEKRETNINA	0		
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. ZAKONA			0,00	BROJ NEKRETNINA	0		
3.3. ISPORUKA NEKRETNINA KOJE SU OPOREZIVE PDV-om			0,00	BROJ NEKRETNINA	0		
<b>4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)</b>			0,00				
<b>5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIH OBVEZNICKA BEZ SJEDISTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)</b>			0,00				
<b>6. PRIMLJENA DOBRA IZ EU U OKVRU TROSTRANOG POSLA</b>			0,00				
<b>7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA MAPLACENIM NAJMADAMA</b>							

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 12 prikazano je saldiranje PDV-a. U prvom dijelu dokumenta prikazane su sve oporezive transakcije, odnosno prikazano je koliko je obveze za PDV društvo platilo. U drugom dijelu prikazan je obračunati pretporez.

Poduzeće „X“ ima evidentirane vrijednosti na sljedećim stavkama PDV obrasca (Uputa za sastavljanje i podnošenje prijave PDV-a):

**I 1. Isporuke u RH za koje PDV obračunava primatelj** – 4.277.600,00 kn: to su podaci o obavljenim isporukama dobara i usluga u tuzemstvu kod kojih dolazi do prijenosa porezne obveze na poreznog obveznika primatelja isporuke, odnosno za koje je porezni obveznik primatelj isporuke obvezan platiti PDV. Pod ovim rednim brojem upisuju se i podaci o primljenim predujmovima.

**I 3. Isporuke dobara unutar EU** – 704.902,86 kn: to su podaci o obavljenim isporukama dobara koja preveze ili otpremi porezni obveznik isporučitelj ili druga osoba za njegov račun iz RH u drugu državu članicu u kojoj je nastala obveza za obračun PDV-a jer je porezni obveznik isporučitelj prešao prag isporuke koji je propisala ta država članica ili je odustao od praga isporuke u toj državi članici.

**I 4. Obavljene usluge unutar EU** – 27.260,23 kn: to su podaci o obavljenim uslugama za koje je primatelj iz druge države članice EU obvezan obračunati i platiti PDV u svojoj državi članici

**I 9. Izvozne isporuke** – 1.036.453,89 kn: podaci o obavljenom izvozu dobara u treće zemlje, te obavljene usluge prijevoza i sve druge otpremne usluge u vezi s izvozom dobara, koje su oslobođene PDV-a s pravom na odbitak pretporeza.

**I 10. Ostala oslobođenja** – 149.938,10 kn: tu se upisuju podaci o isporukama koje su bile oporezive stopom od 0%.

Kada se ove navedene vrijednosti zbroje dobije se iznos od 6.196.155,08 kn.

Društvo ima evidentirane vrijednosti na sljedećim pozicijama oporezivih transakcija (Uputa za sastavljanje i podnošenje prijave PDV-a):

**II 1. Isporuke dobara i usluga u RH po stopi 5%** - 1.027.787,40 kn + 51.389,37 kn PDV

**II 2. Isporuke dobara i usluga u RH po stopi 13%** - 130.842.574,62 kn + 17.009.543,70 kn PDV

**II 3. Isporuke dobara i usluga u RH po stopi 25%** - 62.597.896,08 kn + 15.649.474,02 kn PDV: to su podaci o svim obavljenim isporukama, uključujući i isporuke dobara i usluga obavljene u neposlovne svrhe (izuzimanje dobara i usluga) te nezaračunanim isporukama, oporezivim po stopi od 5, 13 ili 25%. Pod ovim točkama iskazuju se podaci po svim izdanim računima bez obzira jesu li isporuke obavljene ili nisu. Kada se radi o PDV-u po stopi 25% upisuju i podaci o isporukama koje podliježu posebnom postupku oporezivanja marže, zatim podaci o posebnom postupku oporezivanja putničkih

agencija, podaci o posebnom postupku za prodaju putem javne dražbe, te podaci o posebnom postupku oporezivanja investicijskog zlata ako je porezni obveznik primijenio redovni postupak oporezivanja. U posebnim postupcima kao porezna osnovica upisuje se samo ostvarena razlika u cijeni.

Pod ovim rednim brojevima upisuju se i podaci o primljenim predujmovima i podaci o isporukama dobara na brodovima, u zrakoplovima i vlakovima, koje su oporezive kada je mjesto početka prijevoza putnika u Republici Hrvatskoj.

**II 4. Primljene isporuke u RH za koje PDV obračunava primatelj** – 5.772.633,49 kn + 1.443.158,42 kn  
PDV: iskazuje se vrijednost primljenih isporuka u tuzemstvu i pripadajućeg PDV-a kod kojih je došlo do prijenosa porezne obveze na primatelja isporuke, pa je primatelj obvezan obračunati i platiti PDV.  
Pod ovim rednim brojem upisuju se i podaci o danim predujmovima.

**II 6. Stjecanje dobara unutar EU po stopi 13%** - 243.761,14 kn + 31.688,95 kn PDV

**II 7. Stjecanje dobara unutar EU po stopi 25%** - 74.883.136,73 kn + 18.708.284,54 kn PDV: upisuje se vrijednost stečenih dobara unutar EU i pripadajući iznos PDV-a na stjecanje iz drugih država članica što ga porezni obveznik obračuna po stopi od 13% ili 25%.

**II 10. Primljene usluge iz EU po stopi 25%** - 2.133.205,79 kn + 533.301,58 kn PDV: upisuje se vrijednost primljene usluge iz druge države članice i iznos PDV-a po stopi 25% koji porezni obveznik primatelj treba obračunati i platiti.

**II 13. Primljene isporuke dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25%** - 917.649,90 kn + 229.412,48 kn PDV: upisuje se vrijednost primljene isporuke koju poreznom obvezniku obavi porezni obveznik koji nema sjedište u RH (porezni obveznici sa sjedištem u državama članicama EU ili u trećim zemljama), a za koju je porezni obveznik primatelj dobra ili usluge obvezan obračunati i platiti PDV po stopi 25%. Ovdje se upisuje i vrijednost usluga koje je poreznom obvezniku obavio porezni obveznik za sjedištem u trećoj zemlji, za koje je porezni obveznik primatelj usluge obvezan obračunati i platiti PDV po stopi 25%. Ovdje se upisuje i vrijednost dobara koja je primatelj oporezive isporuke primio u okviru trostranog posla.

Kada se sve navedene vrijednosti iz dijela II zbroje dobiju se iznosi od 278.368.645,15 kn + 53.656.244,06 kn PDV.

U dijelu III PDV obrasca evidentira se obračunani pretporez, a poduzeće „X“ ima sljedeće vrijednosti u tom dijelu (Uputa za sastavljanje i podnošenje prijave PDV-a):

**III 1. Pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu po stopi od 5% - 842.631,80 kn + 42.131,59 kn PDV:**

**III 2. Pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu po stopi od 13% - 50.593.211,23 kn + 6.577.117,46 PDV:**

**III 3. Pretporez od primljenih isporuka u tuzemstvu po stopi od 25% - 33.365.926,28 kn + 8.341.481,57 kn PDV:** na ove pozicije upisuju se podaci o pretporezu sadržanom u primljenim računima od drugih poreznih obveznika za koje su izdani, po kojima se može odbiti pretporez. U slučaju kad porezni obveznik dijeli ulazni pretporez na dio koji može odbiti i dio koji ne može odbiti, tada u Obrascu PDV iskazuje pripadajući dio porezne osnove.

**III 4. Pretporez od primljenih isporuka u RH za koje PDV obračunava primatelj – 5.772.663,49 kn + 1.443.158,42 kn PDV:** to su podaci koji se odnose na: građevinske usluge kojima se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravka i čišćenja, isporuke rabljenog materijala i onoga koji se u istom stanju ne može ponovno upotrijebiti, isporuka nekretnina, prijenos emisijskih jedinica stakleničkih plinova i isporuke betonskog čelika i željeza (NN 148/13; NN 113/22).

**III 6. Pretporez od stjecanja dobara unutar EU po stopi 13% - 243.761,14 + 31.688,95 kn PDV:**

**III 7. Pretporez od stjecanja dobara unutar EU po stopi 25% - 74.833.136,73 + 18.708.284,54 kn PDV** – to su podaci o vrijednosti stečenih dobara unutar EU i iznosu PDV-a što ga je porezni obveznik primatelj obračunao po stopi PDV-a 13 ili 25% na takvo stjecanje dobara.

**III 10. Pretporez od primljenih usluga iz EU po stopi od 25% - 2.133.205,79 + 533.301,58 kn PDV** – to su podaci o vrijednosti primljenih usluga od poreznih obveznika iz drugih država članica, kao i o iznosu PDV-a koji porezni obveznik primatelj treba obračunati po stopi PDV-a 25%.

**III 13. Pretporez od primljenih isporuka dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH po stopi 25% - 917.649,90 kn + 229.412,48 kn PDV:** to su podaci o vrijednosti primljenih dobara i usluga od poreznih obveznika koji nemaju sjedište u RH (porezni obveznici sa sjedištem u državama članicama EU ili u trećim zemljama). Također upisuju se i podaci o vrijednosti primljenih usluga koje su poreznom obvezniku obavili porezni obveznici sa sjedištem u trećoj zemlji i iznosu PDV-a po stopi 25% koji porezni obveznik primatelj treba obračunati. Ovdje se upisuju i podaci o iznosu PDV-a obračunanog po stopi PDV-a 25% u okviru trostranih poslova.

**III 14. Pretporez pri uvozu** – 2.448.698,51 kn + 547.202,78 kn PDV: to su podaci o vrijednosti uvezenih dobara i obračunanim iznosu PDV-a koji porezni obveznik može odbiti. Ukupna vrijednost dijela III iznosi 171.150.854,87 kn + 36.453.779,37 kn PDV.

Iz dokumenta je vidljivo da je društvo „X“ u prosincu 2021. godine uplatilo više obveze nego što je imalo pravo na pretporez. To znači da ima pravo na potraživanje za pretporez. Ukupna obveza za PDV iznosila je 53.656.244,06 kn, a ukupni pretporez iznosio je 36.453.779,37 kn. Društvo ima pravo na potraživanje za upлатu u iznosu od 17.202.464,69 kn. To je iznos koji je evidentiran na mjestu IV. PDV obrasca.

## 5.2.4. Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobit

U ovom dijelu prikazana je godišnja prijava poreza na dobit za 2021. godinu poduzeća „X“.

**Slika 13**

### *Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobit*

R.br.	Opis	Iznos (u kunama i lipama)	
<b>I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA</b>			
1.	UKUPNI PRIHODI	1.709.227.783,71	
2.	UKUPNI RASHODI	1.642.590.188,21	
3.	<b>DOBIT (r.br.1 - r.br.2)</b>	<b>66.637.595,50</b>	
4.	GUBITAK (r.br.2 - r.br.1)	0,00	
<b>II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA</b>			
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17. i 19. Zakona)	222.967,76	
6.	50% troškova reprezentacija (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	64.837,96	
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	1.037.658,02	
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	1.275.979,77	
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	0,00	
10.	Dobit iznaranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30.c Zakona)	0,00	
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	228.393,30	
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)	0,00	
13.	Povlaštice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	0,00	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	0,00	
15.	Kamate na zajmove dionicara i članova društva (čl. 8. Zakona)	0,00	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	0,00	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00	
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	0,00	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00	
20.	Vrijednosno usklajenje i opis potraživanja (čl. 9. Zakona)	141.194,69	
21.	Vrijednosno usklajenje zaliha (čl. 10. Zakona)	0,00	
22.	Vrijednosno usklajenje finansijske imovine (čl. 10. Zakona)	0,00	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	792.154,88	
24.	Povećanje porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	49.447,13	
25.	Povećanje dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 1. Zakona i čl. 12. Pravilnika)	3.302.372,06	
<b>UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)</b>			
		<b>7.115.005,57</b>	
<b>III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA</b>			
27.	Prihodi od dividendi i ujedla u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	1.145.475,00	
28.	Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)	765.647,28	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	0,00	
30.	Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranjili razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	0,00	
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	401.420,96	
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	0,00	
34.	<b>Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1 i r. br. 34.2.)</b>	<b>0,00</b>	
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	0,00	
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	0,00	
<b>IV. POREZNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)</b>			
		<b>2.312.543,24</b>	
<b>IV. POREZNA OSNOVICA</b>			
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	71.440.057,83	
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00	
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)	71.440.057,83	
<b>V. POREZNI GUBITAK</b>			
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	0,00	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00	
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)	0,00	
<b>VI. POREZNA OBVEZA</b>			
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	71.440.057,83	
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	18,00	
44.	Porezna obveza (r. br. 42. × r. br. 43.)	12.859.210,41	
<b>VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBODENJA I POTICAJA</b>			
45.	Olkasiće i oslobođenja za potpomođuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	0,00	
46.	Olkasiće i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00	
47.	Olkasiće i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00	
48.			
49.	Olkasiće prema čl. 8., 9., 15.a, 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	0,00	
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00	
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00	
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	0,00	
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00	
50.	Olkasiće prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	0,00	
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00	
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	0,00	
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	0,00	
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00	
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)	0,00	
52.	Ukupni iznos olakšice, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	0,00	
<b>VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICE, OSLOBODENJA I POTICAJA</b>			
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)	12.859.210,41	
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	0,00	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)	12.859.210,41	
56.	Uplaćeni predujmovi	13.994.512,09	
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)	0,00	
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)	1.135.301,68	
	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	1.071.600,87	

IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIJENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA					
Dogadjaj		Preneseni gubitak	Dobit u poslovnoj godini	Gubitak u poslovnoj godini	Prijenos gubitka u slijedeće porezno razdoblje
Godina		IZNOSI (u kunama)			
Prethodna razdoblja po godinama	2011.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2012.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2013.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2014.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2015.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2016.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2017.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2018.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2019.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2020.	0,00	0,00	0,00	0,00
Porezno razdoblje	2021.	0,00	71.440.057,83	0,00	0,00

Izvor: Interni izvor poduzeća

Porezni rezultat se utvrđuje kroz godišnju prijavu poreza na dobit, tako da se računovodstvena dobit/gubitak (bruto dobit/gubitak) korigira prema odredbama Zakona o porezu na dobit (Aljinović Barać, 2021).

Iz računa dobiti i gubitka vidljivo je da je računovodstvena dobit 2021. godine iznosila 66.637.595,50 kn. Taj iznos potrebno je korigirati za određena zakonska uvećanja i umanjenja. Iz priloženog

dokumenta vidljivo je da poduzeće „X“ ima evidentirane vrijednosti na sljedećim pozicijama **povećanja** dobiti:

**5. Amortizacija** – 222.967,76 kn: svota amortizacije na nabavnu vrijednost osobnih automobila koja prelazi 400.000 kn uključujući pripadajući PDV te svota amortizacije plovila, zrakoplova, apartmana i kuća za odmor i svi pripadajući troškovi. Ovaj trošak je trajno porezno nepriznat.

**6. 50% troškova reprezentacije** – 64.837,96 kn: 50% troškova vanjskih usluga reprezentacije i 50% troškova uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga za potrebe reprezentacije s pripadajućim PDV-om. Ovaj trošak je trajno porezno nepriznat.

**7. Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz** – 1.037.658,02 kn: 50% troškova nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim automobilom s pripadajućim PDV-om. Ovaj trošak je trajno porezno nepriznat.

**8. Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore** – 1.275.979,77 kn: Prekomjerni manjkovi za koje se ne može teretiti odgovornu osobu s pripadajućim PDV-om. Ovaj trošak je trajno porezno nepriznat.

**11. Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe** – 228.393,30 kn: Kazne koje trgovackom društvu izriču mjerodavna upravna i sudska tijela a koje terete pravnu osobu i kazne koje terete zaposlenike ako je uprava društva donijela odluku da će ih podmiriti društvo jer su nastali u obavljanju posla. Ovaj trošak je trajno porezno nepriznat.

**20. Vrijednosno usklađivanje i otpis potraživanja** – 141.194,69 kn: odnosi se na potraživanja kojima od dana dospijeća nije proteklo više od 60 dana ili od dana dospijeća proteklo više od 3 godine a nisu poduzeti svi koraci da bi se potraživanje naplatilo. Ovaj trošak može uzrokovati privremene razlike i može biti trajno porezno nepriznati.

**23. Troškovi rezerviranja** – 792.154,88 kn: Svota rezerviranja za rizike i troškove, osim 5 vrsta rezerviranja koji su prema Zakonu i Pravilniku porezno priznati, a to su: Rezerviranja za otpremnine, rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima, Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima, Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore i Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava (NN 95/05). Ovaj trošak može uzrokovati privremene razlike.

**24. Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode** – 49.447,13 kn: Svi drugi rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice koje nisu bile uključene u poreznu osnovicu (članak 7., NN 177/04; NN 114/22).

**25. Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti** – 3.302.372,06 kn.

Što se tiče **umanjenja** dobiti ona su evidentirana na sljedećim pozicijama:

**27. Prihod od dividendi i udjela u dobiti** – 1.145.475,00 kn: Obračunane i primljene svote dividendi kod sudjelujućih interesa i udjela u dobitku na temelju udjela u kapitalu kod nepovezanih poduzetnika (Aljinović Barać, 2021). Ova stavka je trajno porezno priznata.

**28. Potpore u slučaju posebnih aktivnosti** – 765.648,28 kn: Potpore iz ovoga članka ne uključuju državne potpore i poticaje koji se dodjeljuju u poreznom razdoblju neovisno o nastanku posebnih okolnosti (NN 95/05). Ova stavka može uzrokovati privremene razlike i može biti trajno porezno priznata.

**31. Smanjenje dobiti za ostale prihode** – 401.420,90 kn: iskazuju se prihodi i druga povećanja porezne osnovice koja nisu iskazana u računovodstvenoj dobiti, te rashodi koji su kao privremeno porezno nepriznati bili uključeni u poreznu osnovicu u ranijim razdobljima, a ne iskazuju se posebno na drugom rednom broju (NN 95/05).

Ukupna uvećanja dobiti iznosila su 7.115.005,57 kn, a ukupna umanjenja iznosila su 2.312.543,24 kn. Nakon korigiranja, dobit društva „X“ 2021. godine iznosila je 71.440.057,83 kn. Taj iznos ujedno predstavlja i poreznu osnovicu na koju se obračunava porez na dobit po stopi od 18% i iznosi 12.859.210,41 kn.

Iz dokumenta je vidljivo da je društvo „X“ uplatilo predujam za porez na dobit u iznosu od 13.994.512,09 kn. Od tog iznosa oduzima se iznos porezne obveze te se dobije razlika za povrat u iznosu od 1.135.301,68 kn.

## 5.2.5. Financijski izvještaji i pokazatelji poslovanja

U ovom dijelu bit će prikazani bilanca i račun dobiti i gubitka poduzeća „X“ i napraviti će se finansijska analiza pomoću pokazatelja.

**Slika 14**

### Bilanca

BILANCA stanje na dan 31.12.2021.					Obrazac POD-BIL	BILANCA stanje na dan 31.12.2021.					Obrazac POD-BIL				
Obveznik	Naziv pozicije	AOP osnaka	Rbr. bilješka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)		046		48.704.836	95.969.220										
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe		047		208.054	43.107.021										
2. Potraživanja od drustava povezanih sudjelujućim interesom		048													
3. Potraživanja od kupaca		049		44.387.591	49.386.829										
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika		050		115.199	117.836										
5. Potraživanje od države i drugih institucija		051		1.058.618	1.058.180										
6. Ostala potraživanja		052		2.935.076	2.299.554										
III. KRATKOTRJANA FINANSIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)		053		4.639.666	4.403.495										
1. Ulaganja u ujetje (dionice) poduzetnika unutar grupe		054													
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe		055													
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe		056		3.754.562	2.213.140										
4. Ulaganja u ujetje (dionice) drustava povezanih sudjelujućim interesom		057													
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire drustava povezanih sudjelujućim interesom		058													
6. Dani zajmovi, depoziti i slično državama povezanim sudjelujućim interesom		059													
7. Ulaganja u vrijednosne papire		060													
8. Dani zajmovi, depoziti i slično		061		10.000	781.908										
9. Ostala finansijska imovina		062		875.104	1.408.447										
IV. NOVAC U BANCU I BLAGAJNI		063		12.531.202	10.359.875										
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUĐUĆEG RAZDOBLJA I OBRAĆUNATI PRIHODI		064													
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)		065		1.255.325.095	1.539.045.771										
F) IZVANBILANČNI ZAPISI		066													
PASIVA															
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 063 do 070+076-077+083+086+089)		067		661.348.322	735.501.788										
I. TEMELJNI (UPIŠANI) KAPITAL		068		259.377.900	259.377.900										
II. KAPITALNE REZERVE		069													
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072+073+074+075)		070		1.313.551	1.313.551										
1. Zakonske rezerve		071													
2. Rezerve za vlastite dionice		072													
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)		073													
4. Statutarne rezerve		074													
5. Ostale rezerve		075		1.313.551	1.313.551										
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE		076		15.105.599	14.361.390										
V. REZERVE FER VRJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)		077		-19.393.445	-2.117.251										
1. Fer vrijednost finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (otvoreno raspolaživo za prodaju)		078		-19.393.445	-2.117.251										
2. Učinkoviti do zaštite novčanih tokova		079													
3. Učinkoviti do neto ulaganja u inozemstvu		080													
4. Ostale rezerve fer vrijednosti		081													
5. Tečajne razlike iz prečušna inozemnog poslovanja (konsolidacija)		082													
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENJI GUBITAK (AOP 084-085)		083		342.044.684	408.123.084										
1. Zadržana dobit		084		342.044.684	408.123.084										
2. Preneseni gubitak		085													
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)		086		62.900.033	54.443.144										
1. Dobit poslovne godine		087		62.900.033	54.443.144										
2. Gubatak poslovne godine		088													
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRUJUĆI) INTERES		089													

BILANCA stanje na dan 31.12.2021.					Obrazac POD-BIL					
Obveznik:	Naziv pozicije	AOP osnaka	Rbr. bilješka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)		090		5.090.465	5.481.199					
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze		091		5.090.465	5.481.199					
2. Rezerviranja za porezne obveze		092								
3. Rezerviranja za započete sudiske sporove		093								
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		094								
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima		095								
6. Druga rezerviranja		096								
C) DUGOROCNE OBVEZE (AOP 098 do 108)		097			315.735.172	433.736.577				
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe		098								
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe		099								
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom		100								
4. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom i slično drustava povezanim		101								
5. Obveze za zajmove, depozite i slično		102			186.888.690	187.317.406				
6. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama		103			125.771.984	239.319.797				
7. Obveze prema primarnim obveznicima		104								
8. Obveze prema dobavljačima		105								
9. Obveze po vrijednosnim papirima		106								
10. Ostale dugoročne obveze		107								
11. Ostale dugoročne obveze		108			3.074.496	6.279.978				
12. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe		109			273.161.136	363.000.968				
13. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom		110			42.985.280	35.019.121				
14. Obveze prema zajmove, depozite i slično drustava povezanim		111			15.978.564	21.884.818				
15. Obveze za zajmove, depozite i slično		114								
16. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama		115			129.863.045	183.213.103				
17. Obveze za porezne obveznice		116								
18. Obveze prema dobavljačima		117			56.177.094	81.738.884				
19. Obveze po vrijednosnim papirima		118								
20. Obveze prema zaposlenicima		119			7.082.772	8.181.157				
21. Obveze za poreze, doprinose i sličan davanja		120			21.064.411	21.347.565				
22. Obveze prema ostalim obveznicama		121								
23. Obveze prema drugim pojedinačnim imovinama namijenjene prodaji		122								
24. Ostale kratkorocene obveze		123								
E) ODDOŽENO PLaćANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA		124								11.025.893
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)		125								1.255.325.095
G) IZVANBILANČNI ZAPISI		126								1.539.045.770

Izvor: interni izvor poduzeća

### Slika 13

#### Račun dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA za razdoblje 01.01.2021. do 31.12.2021.				Obrazac POD-RDG	RAČUN DOBITI I GUBITKA za razdoblje 01.01.2021. do 31.12.2021.				Obrazac POD-RDG
Obveznik				Obveznik					
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina	
1	2	3	4	1	2	3	4	5	
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 128 do 132)				VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA					
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	127		1.557.198.359	VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM					
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	128		771.767.316	VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA					
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	129		772.904.424	IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 127+156+175 + 176)					
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	130		429.034	X. UKUPNI RASHODI (AOP 133+167+177 + 178)					
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	131		365.211	XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPREZIVANJA (AOP 179-180)					
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 134+135+139+143 do 145+148+155)	132		11.732.374	1. Dobit prije opreživanja (AOP 179-180)	179		1.559.922.576	1.709.227.784	
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvoda u tijeku i gotovih proizvoda	133		1.474.679.854	2. Gubitak prije opreživanja (AOP 180-179)	180		1.482.781.138	1.542.590.188	
2. Matični/jahi troškovi (AOP 136 do 138)	134		-3.448.771	XII. POREZ NA DOBIT			77.141.438	66.637.596	
a) Troškovi izravnine i materijala	135		1.304.630.120	XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 181-184)			77.141.438	66.637.596	
b) Troškovi proizvodne robe	136		227.879.635	1. Dobit razdoblja (AOP 181-184)	181		0	0	
c) Ostali varški troškovi	137		1.045.526.062	2. Gubitak razdoblja (AOP 184-181)	182		0	0	
3. Troškovi osoblja (AOP 140 do 142)	138		31.224.423	XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)					
a) Neto plaće i nadnice	139		106.829.558	1. Dobit prekinutog poslovanja prije opreživanja (AOP 189-190)	188		0	0	
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaće	140		69.679.559	2. Gubitak prekinutog poslovanja prije opreživanja (AOP 190-189)	189		0	0	
c) Doprinosi na plate	141		22.982.487	XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA			14.241.405	12.194.452	
4. Amortizacija	142		14.167.512	1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 188-191)	191		62.900.033	54.443.144	
5. Ostali troškovi	143		33.427.875	2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 191-188)	192		62.900.033	54.443.144	
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 146+147)	144		24.256.325	XVI. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPREZIVANJA (AOP 189-190)			0	0	
a) dugotrajne imovine osim finansijske imovine	145		3.082.844	1. Dobit prekinutog poslovanja prije opreživanja (AOP 190-191)	193		0	0	
b) kratkotrajne imovine osim finansijske imovine	146			XVII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 194-197)					
7. Rezerviranja (AOP 149 do 154)	147		3.082.844	1. Dobit razdoblja (AOP 194-197)	194		0	0	
a) Rezerviranja za imovine, opremine i slične obveze	148		905.980	2. Gubitak razdoblja (AOP 197-194)	195		0	0	
b) Rezerviranja za porezne obveze	149		905.980	XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 194-197)			0	0	
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	150			1. Dobit razdoblja (AOP 194-197)	196		0	0	
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	151			2. Gubitak razdoblja (AOP 197-194)	197		0	0	
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	152			XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+203)					
f) Druga rezerviranja	153			1. Pripisana imateljima kapitala matice	201		0	0	
8. Ostali poslovni rashodi	154			2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	202				
III. FINANSIJSKI PRIHODI (AOP 157 do 166)	155		10.895.923	IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)					
1. Prihodi od ulaganja u udjeli (dionice) poduzetnicima unutar grupe	156		2.724.217	I. Dobit ili gubitak razdoblja	204		62.900.033	54.443.144	
2. Prihodi od ulaganja u udjeli (dionice) društava povezanih poduzetnicima unutar interesma	157		31.574	II. Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak prije poreza	205		0	0	
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	158		267.057	III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 207 do 212)					
4. Ostali prihodi s cjenove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159		446.998	1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajanje materijalne i nematerijalne imovine	207				
5. Tečajne razlike i ostali finansijski prihodi s poduzetnicima unutar grupe	160			2. Dobite ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih interesima po vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	208				
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih finansijskih ulaganja i zajmova	161			3. Promjene fer vrijednosti finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitak koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	209				
7. Ostali prihodi s cjenove kamata	162			4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primjena	210				
8. Tečajne razlike i drugi prihodi s poduzetnicima unutar grupe	163		1.060	5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	211				
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od finansijske imovine	164		1.806.203	6. Postav na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	212				
10. Ostali finansijski prihodi	165			7. Tečajne razlike i drugi prihodi s poduzetnicima unutar grupe	213		0	0	
IV. FINANSIJSKI RASHODI (AOP 168 do 174)	166		171.325	8. Dobite ili gubitak s preračuna inozemnog poslovanja	214				
1. Rashodi s cjenove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167		8.101.284	9. Dobite ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	215				
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	168		617.133	10. Dobite ili gubitak s cjenove ukinutive zaštite novčanih tokova	216				
3. Rashodi s cjenove kamata i slični rashodi	169		525.690	11. Dobite ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	217				
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	170		1.930.511						
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od finansijske imovine	171		5.553.640						
6. Vrijednosna usklađenja finansijske imovine (neto)	172		3.556.677						
7. Ostali finansijski rashodi	173								
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	174								
	175		864.617						

RAČUN DOBITI I GUBITKA za razdoblje 01.01.2021. do 31.12.2021.				Obrazac POD-RDG					
Obveznik				Obveznik					
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina	
1	2	3	4	1	2	3	4	5	
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	218								
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	219								
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	220								
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	221								
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	222								
V. Neto ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak (AOP 206+213)	223		0						
VI. Ukupna sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja (AOP 204+223)	224		62.900.033						
DODATAK Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)									
VI. Sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja (AOP 226+227)	225		0						
1. Pripisana imateljima kapitala maticе	226								
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	227								

Izvor: Interni izvor poduzeća

- **POKAZATELJI PROFITABILNOSTI:**

$$1. \text{ Bruto profitna marža} = \frac{\text{bruto dobit}}{\text{prihod od prodaje}} * 100 = \frac{66.337.596}{870.090.934} * 100 = 0,0762 * 100 = 7,62\%$$

Bruto profitna marža pokazuje da poduzeću „X“ nakon pokrića proizvodnih troškova ostaje 7,62% prihoda za pokriće troškova uprave i prodaje, troškova financiranja i za ostvarenje dobiti.

$$2. \text{ Neto profitna marža} = \frac{\text{dobit poslije poreza}}{\text{prihod od prodaje}} * 100 = \frac{54.443.144}{870.090.934} * 100 = 0,0625 * 100 = 6,25\%$$

Neto profitna marža pokazuje da poduzeću „X“ nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobit ostaje 6,25% prihoda.

- **POVRAT NA INVESTIRANO:**

$$1. \text{ Povrat na ukupni kapital (ROA)} = \frac{\text{operativna dobit}}{\text{ukupna imovina}} * 100 = \frac{63.452.295}{1.539.045.771} * 100 = 0,0412 * 100 = 4,12\%$$

ROA pokazuje da je na 100 investiranih novčanih jedinica u aktivu poduzeća „X“ ostvareno 4,12 jedinica operativne dobiti.

$$2. \text{ Povrat na ukupni vlastiti kapital (ROE)} = \frac{\text{dobit nakon oporezivanja}}{\text{ukupni vlastiti kapital}} * 100 = \frac{54.443.144}{259.377.900} = 0,2098 * 100 = 20,98\%$$

ROE pokazuje da je u poduzeću „X“ 20,98 jedinica dobiti nakon oporezivanja proizašlo iz 100 jedinica uloženog vlastitog kapitala.

- **POKAZATELJI OBRTAJA IMOVINE:**

$$1. \text{ Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{krtakotrajna imovina}} = \frac{870.090.934}{249.168.158} = 3,49$$

U poduzeću „X“ 1 novčana jedinica kratkotrajne imovine stvara 3,49 novčanih jedinica prihoda od prodaje.

$$2. \text{ Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{dugotrajna imovina}} = \frac{870.090.934}{1.289.877.613} = 0,67$$

U poduzeću „X“ 1 novčana jedinica dugotrajne imovine stvara 0,67 novčanih jedinica prihoda od prodaje.

$$3. \text{ Koeficijent utrživosti zaliha} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{ukupne zalihe}} = \frac{870.090.934}{138.435.568} = 6,28$$

U poduzeću „X“ 1 novčana jedinica ukupnih zaliha stvara 6,28 jedinica prihoda od prodaje.

$$4. \text{ Koeficijent obrtaja neto potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{potraživanja od kupaca - obveze prema dobavljačima}} = \frac{870.090.934}{49.386.829 - 0} = 17,61$$

U poduzeću „X“ 1 novčana jedinica stvara 17,61 novčanu jedinicu prihoda od prodaje.

- **POKAZATELJI LIKVIDNOSTI**

$$1. \text{ Tekući odnos} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} = \frac{249.168.158}{353.300.313} = 0,70$$

U poduzeću „X“ tekući odnos je manji o 1 što znači da je kratkotrajna imovina manja od kratkoročnih obveza te se ne može očekivati da će kratkoročne obveze biti na vrijeme pokrivene kratkotrajnom imovinom.

$$2. \text{ Brzi odnos} = \frac{\text{kratkotrajna imovina - zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}} = \frac{249.168.158 - 138.435.568}{353.300.313} = 0,31$$

U poduzeću „X“ brzi odnos je manji od 1 te se zaključuje da poduzeće nije sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca.

- **POKAZATELJI SOLVENTNOSTI:**

$$1. \text{ Omjer dugoročnih obveza i dugoročnog kapitala} = \frac{\text{dugoročne obveze}}{\text{ukupni dugoročni kapital}} * 100 = \frac{433.736.577}{735.501.788} * 100 = 0,5897 * 100 = 58,97\%$$

U poduzeću „X“ omjer dugoročnih obveza i ukupnog dugoročnog kapitala je veći od 35% što pokazuje kako se ne može vjerovati da poduzeće ima sposobnost pokrića dugoročnih obveza te da će one biti podmirene na vrijeme.

$$2. \text{ Stupanj zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obvezne}}{\text{ukupna imovina}} * 100 = \frac{787.036.890}{1.539.045.771} * 100 = 0,5113 * 100 = 51,13\%$$

Stupanj zaduženosti pokazuje da se poduzeće „X“ 51,13% financira iz tuđih izvora, a 48,87% iz vlastitih izvora.

$$3. \text{ Omjer duga i glavnice} = \frac{\text{ukupne obvezne}}{\text{vlastiti kapital}} * 100 = \frac{787.036.890}{259.377.900} * 100 = 3,03 * 100 = 303\%$$

Poduzeće „X“ ima omjer duga i glavnice 3:1 što nije zadovoljavajući odnos te ukazuje da je ukupan dug veći od ukupne glavnice.

Kada gledamo ukupnu sliku poduzeća „X“, prikazanu kroz pokazatelje profitabilnosti, povrat na investirano, pokazatelje aktivnosti, likvidnosti i solventnosti, možemo zaključiti da posluje relativno uspješno. Neki pokazatelji su zadovoljavajući, a neki nisu. Pokazatelji profitabilnosti pokazuju da poduzeću ostaje prihoda nakon podmirenja troškova. Što se povrata na investirano i pokazatelja aktivnosti tiče oni također imaju zadovoljavajuće vrijednosti. Međutim, pokazatelji likvidnosti i solventnosti nisu zadovoljavajući. Pokazuju da se poduzeće više financira iz tuđih izvora, da je ukupan dug veći od ukupne glavnice te da poduzeće nije sposobno u kratkom roku osigurati određenu količinu novca.

## **5. ZAKLJUČAK**

Ovaj završni rad prikazao je regulatorni zakonski okvir za poduzetnike u Republici Hrvatskoj i prikazano je računovodstvo mesne industrije na praktičnom primjeru poduzeća „X“.

Što se tiče zakonskog okvira prikazano je po kojem zakonu posluju poduzetnici u RH, koje finansijske izvještaje su dužni sastavljati i prezentirati, koje poslovne knjige sastavljaju itd.

Poduzetnici ne posluju samo po jednom zakonu, već po nekoliko njih. Npr. Zakonu o računovodstvu, Zakonu o porezu na dobit, Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dr. Budući da se ovaj završni rad temelji na primjeru mesne industrije spomenuti su i Pravilnik o proizvodnji mesa i Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla. Dužni su se voditi i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Budući da je poduzeće „X“ veliki poduzetnik dužan je sastavljati sve finansijske izvještaje, a to su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke uz finansijske izvještaje.

Što se poslovnih knjiga tiče, poduzeće „X“ sastavlja dnevnik, glavnu knjigu i ostale pomoćne knjige.

U zadnjem dijelu rada prikazano je knjiženje određenih ulaznih i izlaznih računa poduzeća „X“ te su se na temelju njegovih finansijskih izvještaja, točnije bilance i računa dobiti i gubitka, računali pokazatelji profitabilnosti, pokazatelji obrtaja imovine, pokazatelji likvidnosti i pokazatelji solventnosti. Također, prikazano je i saldiranje PDV-a i sastavljanje godišnje prijave poreza na dobit.

## 6. LITERATURA

- Aktiva. (4. rujna 2020). *Blagajničko poslovanje* <https://aktiva.hr/blagajnicko-poslovanje/>
- doc. dr. sc. Dropulić I. (2019.): Menadžersko računovodstvo 1, Ekonomski fakultet, Split
- izv. prof. dr. sc. Aljinović Barać, Ž. (2020.): Financijsko računovodstvo, Ekonomski fakultet, Split
- izv. prof. dr. sc. Aljinović Barać Ž., mr. Perica I. (2018.): Računovodstvo, Ekonomski fakultet, Split
- Moj bankar (2023). Analitička evidencija. U *moj-bankar.hr*. Preuzeto 21. ožujka 2023, s <https://www.moj-bankar.hr/Kazalo/A/Analiti%C4%8Dka-evidencija>
- mr. sc. Tintor Ž. (2014): Analiza finansijskih izvještaja, Školska knjiga, Zagreb
- Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla, NN 99/2007-2946 (2007)
- Pravilnik o mesnim proizvodima, NN 62/2018-1292 (2018)
- Pravilnik o porezu na dobit, NN 95/05 (2005)
- Proklin M., Proklin P. (2006). Likvidnost i solventnost poduzetnika kao podrška poslovnoj izvrsnosti. *Ekonomski vjesnik*, <https://hrcak.srce.hr/file/294039>
- Rječnik za kontrolere (2013). Međunarodni računovodstveni standardi. U *Leksikon pojmova*. Preuzeto 21. ožujka 2023, s <https://kontroling-portal.eu/leksikon-pojmova/poslovanje/58-medunarodni-racunovodstveni-standardi-mrs-msfi>
- Sveučilište u Zadru, *Metode znanstvenih istraživanja* [http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni\\_mat/1\\_godina/metodologija/metode\\_znanstvenih\\_istraszivanja.pdf](http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istraszivanja.pdf)
- Uputa za sastavljanje i podnošenje prijave PDV-a (2019). [https://www.porezna-uprava.hr/HR\\_publikacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19655](https://www.porezna-uprava.hr/HR_publikacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19655)
- Zakon o porezu na dobit, čl. 7., NN 148/13 (2022)
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 39/22 (2022)
- Zakon o računovodstvu, NN 78/2015 (2022)
- Žugaj, M., Dumičić, K., Dušak, V. (2006) Temelji znanstvenoistraživačkog rada: metodologija i metodika, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin

## **7. POPIS SLIKA I TABLICA**

- Popis slika:

Slika 1: uvećanja porezne osnovice

Slika 2: umanjenja porezne osnovice

Slika 3 Primjer ulaznog računa - trošak vode

Slika 4 Primljeni račun - nabava kave

Slika 5 Primljeni račun - špedicija i trošarina

Slika 6 Carina na kavu

Slika 7 Knjiženje nabave kave

Slika 8 Primljeni račun - nabava kruha

Slika 9 Nabava mesa

Slika 10 Izdani račun - prodaja robe

Slika 11 Izdani račun – maloprodaja

Slika 12 Saldiranje PDV-a

Slika 13 Sastavljanje godišnje prijave poreza na dobit

Slika 14 Bilanca

Slika 15 Račun dobiti i gubitka

- Popis tablica:

Tablica1: Kriteriji rasporeda poduzetnika

Tablica 2: Kategorije i skupine mesnih proizvoda

## **8. SAŽETAK**

Cilj rada bio je prikazati računovodstvo na praktičnom primjeru, točnije računovodstvo mesne industrije.

Prikazani su ulazni računi poduzeća „X“. Neki od njih su račun za vodu, uvoz kave, nabava kruha itd.

Prikazani su izlazni računi prodanih proizvoda..

Također, izračunati su i razni pokazatelji na temelju finansijskih izvještaja koji pokazuju kolika je uspješnost poduzeća.

Ključne riječi: računovodstvo,ulazni račun, izlazni račun, finansijski izvještaji

## **9. SUMMARY**

The aim of the paper was to present accounting on a practical example, more precisely accounting of the meat industry.

The incoming invoices of company "X" are shown. Some of them are, water bill, import of coffee, purchase of bread, etc.

The output invoices of the sold products are shown on the example.

Various indicators were calculated based on financial reports that show how successful the company is.

Keywords: accounting, incoming account, outgoing account, financial reports